

Kiadóhivatal:
Báter-nyomda, Kaszinóbazár
épület
Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.
HIRDETÉSEK
legjutányosabb számításal,
díjzabás szerint.
Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:
Széchenyi-utca 1085. szám
Ide küldendők a lapot érdeklő
összes közlemények.
ELŐFIZETÉS:
egész évre 10 kor., félévre 5 k.,
negyedévre 2 kor. 50 fill.
NÉPTANÍTÓKNAK,
ha az előfizetést egész évre
előre beküldik: 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Felölős szerkesztő:
BODNÁR ISTVÁN.

Belmunkatársak:
JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja:
BÁTER JÁNOS NYOMDÁJA.

A községi előjáróságoknak gyámhatósági jogkörrel való felruházása.

A szegényebb néposztályok számtalan tagja sértett jogának orvoslásától még ma is legtöbbször azért áll el, mert terhes reá nézve az az út, melyen az orvoslásra hivatott hatósághoz eljuthat.

Igy van ez nemcsak a jelenben, de még inkább így volt a múltban.

A hatóságok, a sértett emberi jogok visszaállítása céljából, még a sértésnek laikus — nem törvény ismerő — által is elismert fennforgása esetében sem vétettek igénybe, mert a nagy — térbeli — távolság legyőzésének nehézségei, nem egyszer gondolkodóba ejtették a sértettet, hogy: vajon a törvény igénybe vételével helyre állított jog rend ellensúlyozza-e azokat a terheket, a melyekkel a hatóságok elérése együtt jár? Ha azután a mérleg a sértett javára nyereséget alig mutatott, a sértett legtöbbször elállott a szenvedett jogsérelem orvoslásától, s a megsértett jogrend reparálása elmaradt.

Ezen állapotnak előállása úgy az egyeseknek, mint az általános jogrendnek kétségbe nem vonható rövidséget okozott, melynek megszüntetése

orvoslást követelt, s ilyen orvoslásnak mutatkozott az államigazgatás összes ágainak terén: a *decentralizáció*.

Ez hozta közelebb a népet a hatóságokhoz, ez tette lehetővé a sértett jogrend gyakoribb reparálását, ez növelte a népben a törvény tiszteletet, ez tette lehetővé a hatóságnak a néppel való gyakoribb érintkezését, a jogszabályok ismeretének elterjedését; s mindezek együttléve a nép életét nyugodtabb mederbe terelték, melyben háborítlanul élhetett annak minden osztálya polgári hivatásának!

Az államigazgatás minden ágában évek óta tapasztalható már a decentralizáció elvének érvényesülése, különösen pedig tapasztalható ez a legújabb időkben az emberi életviszonyok legtöbbjét felölelő közigazgatásban, s nem szorul bizonyításra, hogy e téren már a legnagyobb mértékben keresztül is vitetett.

Ma már a közigazgatási tisztviselők a lakóhelyükön keresik fel a népet, mikor bizonyos időközökben, kint a községekben „tárgyalási napokat” tartanak, ennek határidejét előre közhírré tétetik, a mikor minden panaszt meghallgatnak, s ha lehetséges: azonnal intézkednek; vagy pedig az eljárást folyamatba teszik, avagy a panaszost a jogi élet utvesztőjében helyes irányba igazítják. Megkiméltetik tehát a nép,

hogy a hatóság elérése céljából, lakóhelyét elhagyja, szorgos munkáját hosszabb időn félbeszakítsa, törvényes alapot nélkülöző panaszával magának anyagi károsodást okozzon; megtanulja a nép ezáltal a jogszabályt, melyhez hasonló esetekben a jövőben alkalmazkodjék.

Ez eddigiek elmondását az a körülmény tette aktuálissá, hogy a decentralizációt vármegyénk árvaszéke is tervezi a gyámügyi közigazgatás terén.

Az 1877. évi XX. t.-cz. 171. §-a szerint ugyanis „megbízható a községi előjáróság . . . azzal, hogy intézkedjék a vagyontalan és oly kiskorúak minden ügyeiben, hol a vagyoni csekélysége miatt nem annyira számadásról, hanem inkább annak ellenőrzéséről van szó, hogy a jövedelem fejében a kiskorúak kellőleg eltartottak. Ily esetekben a kiskorúakra nézve a községi előjáróság gyámhatósági jogkörrel intézkedik, azon korlátok közt, melyeket a gyámhatóság, tekintettel a község anyagi és szellemi állapotára, az örökösödési eljárás befejeztekor megállapít.”

Ezen törvény-szakasz alapján tervezik, hogy a vagyontalan vagy csekély vagyonnal bíró kiskorúak ügyében, esetről-esetre a községi előjáróságot, az árvaszék „névében és meg-

TÁRCZA.

Madách Imre szelleméhez.

Mindig csodáltalak,
„az ember tragédiája” mélyen
lelkembe van véve! —
Gyöngye vagyok, hogy szóljak:
melyik a legszebb, legédesebb része:

De im, az ég borul,
a nap alkonyatra száll. —
„Hosszabb az árnyék”
a hűnyő a nap sugarinál, —
Nekem is napom hűnyik
jönnek és nőnek az estéli árnyak!
S ime csoda alkonyatkor —
Lelkembe fény támad! —

Hej pedig: könyv rezeg szemem pillánál,
Fáj szívem s mégis oly boldog vagyok
„Ember küzdj és bizva-bizzál!”
— E néhány szó, oly édes, úgy ragyog!

SZÉKY GÉZA.

A tuberkulózis.

A budapesti Uránia-színház, a budapesti Erzsébet-színház és a düsseldorfi Liesegang cég 115. diapositiv-vetített képével illusztrált felolvasás céljára írta és a szekszárdi múzeumban 1907. január 6-án felolvasta:

Dr. Kramolin Gyula.

III.

S akinek egyszer alkalma nyílt hogy bepillantson a tudományos buvárkodás komoly műhelyeibe s nyomon kövesse az élelmé-

jűség szövevényes útjait, melyeken át hatalmas tudásu, kiváltságos elmék az emberiség rejtett, apró ellenségeit megközelíteni igyekeznek; s aki így megérti, milyen értelmi erőkre van szükség, hogy a *pozitív* alapon nyugvó haladás egy-egy talpalattnyi területét meghódíthassuk: az csak szánakozó mosolygással fordulhat el az olyan *szélhámos kontároktól*, akik orvosi féltudással és rosszul megemésztett tapasztalatokra hivatkozva, mindenféle titkos összetételű kótyvalékokkal akarják lépre csalni szegény, szenvedő embertársainkat, elrabolva tőlük *azt a drága időt*, amit — a tudomány állásának megfelelő becsületos gyógykezelés mellett — talán még *a megmentésükre* fordíthatnának!!

Mindaz, ami Koch korszakalkotó munkálkodása óta a tudomány terén a *tüdővész* kérdésében történt, csak az általa megnyitott uton való egy-egy lépést képez és nem vezetett eddig oly *döntőértékű újabb eredményre*, ami a nagyközönséget érdekelhetné s így a *jelen kor* munkásságának esetelését mellőzhetjük. Nem érdektelen azonban a tuberkulózis vagyis gümőkór közvetlen oka és előidézőjével, a felfedezőjéről elnevezett *Koch-féle gümöbacillus* közelebről megismerkedni. Ez a legkisebb kórmező baktériumok egyike. *Szerfelett kicsiny: hossza egy milliméter ezredrészének 1-6-4-szerese, vastagsága pedig egy ezredrész milliméternek alig a fele.* Nemcsak nem látható tehát *szabadszemmel*, hanem még *górcső alatt* is csak az erősebb nagyításokkal vehető észre, ahhoz pedig, hogy rajta *behatóbb* vizsgálódásokat eszközölhessünk vagy pláne

az *életjelenségek* részleteit megfigyelhessük, a *legerősebb fajta 1000-1200-szoros lineáris* nagyításokra van szükség. Ez annyit tesz, hogy a *górcső mindkét irányban* — hosszúságban és vastagságban is — 1000-1000-szeresen nagyítja a tárgyat, vagyis *területileg* számítva ki, az ugynevezett 1000-szeres lineáris nagyítás tulajdonképpen 1000×1000 vagyis *egy milliószor* nagyítja szervezetünknek a parányinál is kisebb, de annál ádázabb ellenségét.

A bacillus karcsu, egyenes vagy könnyedén hajlott *pálczika* alakjával bír. Igen *lassan* növekedik még *kedvező* tenyésztés alatt is. A fejlődésére legalkalmasabbnak talált anyagban is csak 8-12 nap, néha csak hetek mulva lesz a tenyésztete láthatóvá. Felette érzékeny a hőmérséklettel szemben s *ezért külön eszközöket* kellett feltalálni, hogy a fejlődéséhez szükséges állandó, egyenletes meleget biztosíthassuk. Legjobban szereti az emberi test hőmérsékét, 37. C, e mellett nő *mesterségesen* is a legjobban, bár — mint mondtuk — *lassan*, amivel önként érte tőleg függ össze a baj többnyire huzamos, krónikus jellege. Mesterséges tenyésztésénél a tápanyagra kent bacillusok egy vakolatszerű, száraz, pikkelyes *lepedék* képében szaporodva, megfelelő *nagy kolóniát* alkotnak. Legnagyobb számban a gümős egyén *köpetében* vannak jelen, de ott találjuk a legkülönbözőbb szervek — szövetek — s ezek *váladékaiban* is az illető organumok gümős elfajulásainál.

Az egész körfolyamat a következőképpen alakul:

bizásából" gyakorlandó, gyámhatósági jogkörrel ruházzák fel.

Ily gyámhatósági jogkört még kevés árvaszék adott a községeknek s bizony mondom, az ily árvaszékek számát a tiz ujjunkon elszámálhatnánk.

A legtöbb árvaszék azért nem adott községeinek még a mai napig sem gyámhatósági jogkört, mert nem tartja a községi előljáróságok „szellemi állapotát“, értelmi fejlettségének meglevő nivóját oly biztosítéknak, mely a jelzett jogkör gyakorlásának elengedhetetlen feltétele. Ezt az indokolást vármegyénk községi előljáróságaira nem vonatkoztathatjuk, sőt határozottan kijelenthetjük, hogy vármegyénk minden községe oly előljárósággal rendelkezik, melyre ez a jogkör feltétlenül rábiztható. Hogy mégis egyelőre csak körülbelül 10 község előljáróságának: a járási székhelyeknek és nagyobb községeknek megbízását tervezik, annak egyedüli oka, a minden átmenettel együtt járó s rendszeren felmerülni szokott nehézségekben keresendő s az általánosítás előtt kétségtelenül szükség van az e téren szerzendő tapasztalatokra.

Mi a decentralizációt az általános érdek szempontjából ez alkalmazásban is előnyösnek látjuk, fő azonban, hogy a községi adminisztráció még jobban meg ne terheltessék munkával. S mivel ellenkezőleg, úgy vagyunk meggyőződve, hogy a községi előljáróságok rengeteg sok nemleges és más fajta jelentés megtételétől lesznek az által megkímélve, ha odahaza szóbelileg intézkedhetnek, az ily fajta reform behozatalát üdvösnek és észszerűnek találjuk, mert a közvetlenség is megkivántató feltétele, a helyes és jó adminisztrációnak.

—ó—s.

A magyarság érdeke Váralján.

— A közigazgatási bizottság és kir. tanfelügyelőség becses figyelmébe! —

Ezen lap egyik közelebbi száma közli, hogy Váraljáról 9 tagú küldöttség járult alispán ur elé, s a községi iskola felállítására három évi halasztást kért azon okból, mert a reformátusok ez év folyamán templomot építenek, melynek költségeihez az egyháztagok az államadó 100 perzentjével járulnak. Ezen közlemény hiányos és kiigazításra szorul. Mert:

Nem száz, hanem kétszáz huszonöt százalékat fizetnek a templomépítésre. Ehhez jó a mostani negyven százalékos községi pótdadó. Ha ezt a nagy terhet még a községi iskola költségeivel is, tehát mintegy 100 perzenttel emeljük: oly horribilis összeg áll elő, a mit a váraljai szegény magyar gazda el nem viselhetne.

De hiányos a közlemény azért is, mert a bizottság nem csak halasztást kért alispán urtól, hanem a hozzá benyújtott fölebbezési kérvényben a közig. bizottság határozata alóli feloldást is kérelmezte, következő okokból:

A református magyaroknak 80 négyszög méter belterületű szép tanteremük van, melyet ők ezelőtt 15 évvel önéreikből nagy költséggel építettek. Tanköteleseik száma pedig csak 75. Ellenben az evangélikus németeknek csak 57 négyszög méter belterületű tanhelyiségük van, tanköteleseik száma pedig 109. E helyiséget a járási orvos 1906. január 18-án kelt jelentésében minden kritikán alólinak, sőt egészségügyi szempontból bezárandónak véleményezte. A közig. bizottság, s ennek megkeresésére az evang. egyházi hatóság, tehát felhívta a váraljai evang. gyülekezetet, hogy ezt a kritikán alóli helyiséget megnagyobbítva alakítsa át megfelelő tante remmé, egyúttal második tanítóságot is szervezzen.

E felhívásnak meg lett azon következménye, hogy az evangélikusok 1906. febr. 25-én egyházközségi közgyűlést tartottak, s elhatározták, hogy a szűk tanhelyiséget a kor kívánalmainak megfelelőleg átalakítják, — második tanítóságot is állítanak, de ezen II. tanterem, és II. tanítólak felépítésére egy évi halasztást kérték.

A halasztást meg is nyerték, de nem csak, hogy semmit nem tettek, hanem 1906. szeptember 5-én újra gyűlést tartva s itt előbbi határozataikat vissza vonva, az építkezést megtagadták.

En úgy sejtem, hogy ez a megtagadás

onnan ered, mert valami germán érzelmű titkos bujtogató azt magyarázta nekik, hogy ha felekezeti iskolát állítanak, annak költségei a felekezetet fogják terhelni, ha pedig községi iskola lesz, azt a község minden lakosa tartja fenn és építi, tehát a reformátusok is, mivel pedig ezek többen vannak, többet is fognak fizetni. És így az evangélikusok egészen magok fogják használni azt az iskolát, melynek úgy felállítási, mint fenntartási költségeihez csak mintegy harmad részben járulnak, mert a reformátusok az ő saját iskolájukból soha sem fogják gyermekeiket kivonni.

E megtagadás következtében a vármegyei közig. bizottság természetesen nem tehetett mást, mint hogy a községi iskola felállítását elrendelte.

De kérdelem tisztelettel: igazság volna-e az, hogy a magyarok olyan iskolát állítsanak, s tartsanak fenn, melyet ők soha semmi körülmények között igénybe venni nem fognak? Igazság volna-e az, hogy a magyarok igen magas és állandó adóval sújtassanak azért, mert a németek elszaporodtak?

A mai evangélikusok nagyapái a múlt század elején templomot, iskolát, kényelmes tanítólakot építettek. Hát a maiak nem tudnának-e egy szerény második iskolát állítani, holott a számuk több mint háromannyi, vagyunk pedig hatannyi. Van közöttük sok módos, sőt tekintélyes vagyonu gazda. A kis házasok és zsellérek pedig az itteni köszönbányában állandó alkalmazást nyerne, s több jövedelmük van, mint a telkesek egy részének. Az az állítás tehát, hogy a szegénység miatt nem tudnak iskolát állítani, nem felel meg a valóságnak. Hanem megfele az, hogy: *nem akarnak*.

De ez az akarat mindjárt meg lesz, csak egy kis „szelid nyomás“ kell hozzá.

Erre a szelid nyomásra nagy szükség van és pedig minél előbb. Ime, hogy a szűk helyiségben a 109 gyermek meg ne fulladjon, e tanév elején aként intézkedtek, hogy a kisebbek délelőtt, a nagyobbak délután menjenek iskolába. Így is van. A tanító a hétnél mind a hat napján tanít. Nem hogy egy, vagy fél napi, de egy órai szünideje sincs. Vasárnap kétszer prédikál, és ismétlőket tanít. Temeléseket véggez. A szülőkkel s egybekkel naponként bajlódik. Az egyházközség adminisztratív ügyeit is ő intézi.

Ennyi elfoglaltatás, és ilyen iskoláztatás mellett eredményes tanítást végezni emberi erővel csaknem lehetetlen. A szelid nyomásra tehát haladéktalanul szükség van

A bacillus (behatolván pld. a tüdőbe) ott egy sejtben megfészkel magát. A bacillus anyagcseréje által termelt mérgeg hatásként kifejlik ott most a már gyakran emlegetett „gümő“ egy eleinte csak górcsővi nagyságu, de később szabad szemmel is felismerhető, szürkés-sárgás apró gombostühegynyi göbőcske, melynek közepén (górcsővilág vizsgálva) tipikus esetekben ott találjuk a gümőkorra szinte jellegzetes, úgy nevezett »óriás sejtet« s ennek testében is a bacillusokat. Az így megtamadott sejtek — a szervezet védelmi harcának »avant gardeja« — a betolakodott idegen lények izgató jelenlétének hatása alatt duzzadni, nőni vagyis lombosodni kezdenek s minden tápnedvet lehetőleg magukhoz ragadva, magukba szíva, az ellenséges lényeket mintegy körül nőni, elzárni, fogvatartani és a szervezet rendőreinek — a fehér vérszetteknek — erélyes támogatása mellett megsemmisíteni és ártalmatlanná tenni igyekeznek, ami azonban nem mindig sikerül. Ha sikerül, úgy az erősebbnek bizonyult sejtek mind jobban

tömörülve, áthatolhatatlan fallá, költőszövevé alakulnak, mely mindjobban zsugorodva örökös fogságra, eltolódásra kárhóztatja az ellenfelét s e börtönbe egyre több mézszemcse rakodván le, ez a beteg góczok fokozatos elmeszesedésére s ezzel ártalmatlanná tételére, vagyis gyógyulására vezet.

Jaj azonban ha ez nem sikerül!

Akkor a gümők és a velők telehintett lobos szövetek elszajtosodása, a sejtek protoplazmájának elmeszesítés képezi a Koch-bacillus romboló munkájának további útját. A küzdelemben kimerült sejtek képpen táplálkozni többé nem tudnak, elgyengülten szétesnek és a börtönükből kiszabaduló győztes bacillusok vígan terjednek tovább, hogy újabb és újabb területeket hódítsanak. Az a magas fajsúlyu, sajtos, törmelékeny köpet, melyet a betegség vég szakában levő egyének oly bőven ürítenek, ilyen tönkrement, beolvasztott tüdősejtek roncsaiból és nagy bacillus-tömegekből áll. Az elgyengedt, kiköpdösött szövetek helyén egy kis üreg képződik, a szomszédos üregek

összefolynak, egyre nagyobbodnak, egész barlangokat, az úgy nevezett „cavernákat“ hozva létre, melyek elég gyakran a nagyobb hörgőkbe (bronchusokba is) áttörve, hihetetlen mennyiségű gennyes tartalom kiürítésére adhatnak alkalmat. A sok váladékkal járó lápnedvelvadás, a genyes felszívadások és lobos folyamatokkal járó tartós lázak, az étvágyinak e lázaktól eredő fokozatos esőkkenése, a tüdőök élely felvételhez szükséges légző-felületének egyre szűkebb határok közé szorulása s ezzel a vér felfrissülésének mind-nagyobb fokú tökéletlensége, s ebből eredőleg a bevett táplálék napról-napra hiányosabb feldolgozása és hasznosítása: lassankint a beteg elsorvadására és végső kimerülésére vezet. Ez a tuberkulózis leggyakoribb alakjának, a tüdővésznek a lefolyása.

De nemcsak a tüdőöl támadhatja meg a bacillus!

Ha valamely gümőkóros gőcz bacillus-tartalma egyszerre felszabadulva a vérbe jut és a vérkeringés útján a testnek ugyszólván

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testnedv, megakadéti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhöges, skrofulozis, influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche“

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárban. — Ára éventenkint 4.— korona.

Csak még pár szót. Váralja nemzeti missiót teljesít. Körül van véve német ajku falvaktól. Ez a központ. Innen árad ki a magyar szó. Innen sugárzik szét a magyar értelmesség és nemzeti szellem. Az a templom is, amit a reformátusok most fognak építeni, a magyar nyelvnek, a nemzeti szellemnek és érzelmenek lesz egyik erős bástyája. Ezt a magyarságot *gyengíteni* lehetett talán a régen kimúlt Bach-rendszernek, de nem lehet a nemzeti kormányának a kulturpolitikája.

Ez okokból járult a váraljai küldöttség alispán ur elé, kérve a közg. bizottság határozata alóli feloldást. Én pedig ajánlom e sorokat az intéző körök szíves figyelmébe.

Váralja, 1907. január 19.

Dóczy József

református lelkész.

Tűzrendészetünk.

Irta: **Bajó János**

vármegyei árvaszéki ülnök és képesített tűzoltótiszt.

(Folytatás.)

Legfontosabb eltérés magának a tűzoltóságnak szervezete, felszerelése és kiképzése tekintetében van a szabályrendelet és tervezet között.

Nézzük tehát, hogy e téren minő tényleges állapotokat találunk a szabályrendelet végrehajtásának ez idő szerinti állapotában s ezzel kapcsolatban a tűzoltóságok minő eredménnyel működnek.

A szabályrendelet első sorban — az önkéntes tűzoltó egyesületek létesítését a hatóság és társadalom fontos feladatának jelentve ki — kimondja, hogy az önkéntes tűzoltóság egyleti alapon szervezkedik, szolgálatát alapszabályai szerint teljesíti. Már most — figyelembe véve, hogy a tűzrendészeti kormányrendelet azon községekben, hol legalább 25 alkalmas egyén jelentkezik, az önkéntes tűzoltó egyesület megalakítandónak mondja ki, — megalakul az önkéntes tűzoltó egyesület, legfőbb szablonszerű alapszabályokkal, választ elnököt, fő-, al- és szakaszparancsnokokat, megalkotja — néha — külön szolgálati szabályzatát, — s van a községnek tűzoltósága.

De milyen ez a tűzoltóság a legtöbb esetben?

A mi legelőször is szembevetendő: van egyenruhája; e tekintetben ma már az országos tűzoltó szövetség működésének hatása alatt — melynek kötelékébe a legtöbb önkéntes tűzoltóság ma már belépett — egy-

minden szervét elárasztja: *általános gümőkór* keletkezik, mely magas lázak kíséretében igen rohamosan véget vet az életnek. Szerencsére, jez elég ritka dolog, bár a veszélye *mindenképpen* fennforog, aki bárhol is, valami lappangó, gümőkóros góczot rejteget testében.

Gyakoribbak a csontok, izületek, mirigyek, a vesék, mell és hashártyának gümőkóros gyulladása, bár ezek is elég gyakran nem mint *helyi* betegségek válnak halálossá, hanem *azáltal*, hogy a tüdőket fertőzve, végeredményekben *tüdővészre* vezetnek. Viszont a *gége* gümőkórja, a *gégesorvadás* és a *beleik* tuberkulózisa rendszeren a már *fennálló* *tüdővész* szövődményeit képezik és a *felkőhögött*, illetőleg *lenyelt* bacillusgazdag *köpet* tertőzésének az eredményei. Legveszedelmesebb az *agyhártyák* gümős gyulladása, ami nem ritkán rohan meg teljesen egészségesnek látszott fiatal egyéneket s amelyből *jóformán soha*, vagy csak *igen kivételes, szörvángos* esetben van felépülés.

öntetőség annyira-menyire van; de még mindig nem teljes. Ugyanigy áll a dolog a rangjelzés tekintetében is.

Van egyéni és csapat-felszerelés: az előbbi a legtöbb esetben szintén szabványos, az utóbbi azonban még mai nap is hiányos. E tekintetben csak a nyomótömlőket említem fel, melyek nem hogy az előírt mennyiségben megvolnának, de még a legfőbb szükségességben sincsenek meg. (A konkrét adatokat — idevonatkozólag — lesz módomban később felemlíteni.)

Tart azután az önkéntes tűzoltó testület gyakorlatokat. Ehhez a tagokat kúrtós által hívja össze. Kúrtóst persze nehezen lehet kapni, mert nem mindig van kiszolgált katonna a községben a ki a katonaságnál kúrtós volt. Ha azonban kúrtós mégis akad, ez a legtöbb esetben a katonai gyülekező jelet fújja a tűzoltók gyülekezéséhez. Hát ebből nem is származik nagy baj, ha a községben katonaság — akár hely őrségben, akár átvonulásban — nem tartózkodik. De mi történik akkor, ha a községben katonaság van? Vagy a kúrtós más jelet fúj, természetesen olyat, melyet tud, melyet a katonaságnál megtanult; s akkor előfordulnak olyan esetek, hogy a tűzoltók gyülekeznek egy olyan jelre, mely a kiszolgált katonák előtt a tűzoltóságot neveltségessé teszi, p. arra a jelre, mely a lovasságnál az ábrakölési időt jelzi.

Hogy pedig a gyakorlat miből áll, — el lehet gondolni. — A gyakorlatra szánt idő legnagyobb részét lefoglalja a csapat szabványgyakorlata, vagyis a katonai rendgyakorlat; egyfelől azért, mert ennek vezényléséhez értő kiszolgált katonai altiszt a csapatban legfőbb szűrő van, másfelől pedig azért, mert a tűzoltóságnak sokkal hamarabb nyílik alkalmja temetkezéseknél, körmenetnél stb. való megjelenésre, s a közönség előtt ily alkalmakkor többször van módjában szerepelni, mint tüzeseteknél; s a közönség az ily szereplést jobban megtudja bírálni, mint azt, hogy a tűzoltóság oltáskörűli eljárásában van-e szakszerűség, a rendelkezésre álló gépek és erők szakszerűen felhasználtnak-e?

A testület parancsnokát pedig megválasztatik egy — a legtöbb esetben szakismerettel alig bíró — helyi nagyság. Ez ugyan kevesebb baj ott, a hol még egy szakértő alparancsnok vagy szakaszparancsnok van, mert ez esetben a parancsnoki kellekek — két személyben ugyan, de mégis — megvannak. Feltétlenül helyes, hogy a parancsnok a községben már polgári állásánál fogva is tekintélyvel bíró egyén legyen, ki — mint ilyen — a testületnek is tekintélyt szerez;

Sajnos, hogy e többi tuberkolotikus betegségekről nincsenek statisztikai táblázataink. Egyedül *Svájcra* vonatkozólag tudjuk az ezekben elhaltak számát. E táblázatból kitétni, hogy e bajok *főleg az élet első éveiben*, illetőleg a *fiatalabb korban* gyakoriak, míg a *tüdővész* inkább a *későbbi* és pedig a 20-tól 50-ig terjedő, *legjavan, munkabíró korban* pusztít. Ebben gyökereszik óriási *gazdasági* jelentősége is! A táblázat végösszegét véve, az *egyéb* gümőkóros bántalmakból eredő halálzások a *tüdővész okozta* halálzásoknak körülbelül *egy negyedrészt* teszik ki, talán még *töb- bet is*, ha meggondoljuk, hogy a halál oka nem ritkán *felderítetlen* marad s hogy a szervezet *gümős* fertőzésére milyen bőséges az alkalom.

Folytatjuk.

de ily esetben legyen neki egy segítő társa, egy szakértő parancsnok! A hol pedig ilyen nincs, ott az önkéntes tűzoltóságnak hasznát, előnyét alig lehet tapasztalni, ha komoly munka elé állítatjuk.

De tegyük fel, hogy az önkéntes tűzoltóság hivatásának minden tekintetében megfelel (van ilyen is!), mégis megtörténik, hogy vész esetén alig-alig képes eredményt felmutatni.

Nézzük csak miért?

Elsősorban is hiányos a tűzjelzés. Szabályrendeletünk szerint köteles mindenki, a ki észreveszi, a tüzet azonnal jelezni; s ha nem jelzi, talán azért, mert a szabályrendelettel megszabott kötelezettségét nem teljesíti, tehát kihágást követ el, büntetve lesz? De-hogy; sőt nem is büntethető, mert egyáltalában nincs — és nem is lehet — ellene bizonyíték! Kell tehát olyan intézkedésről, olyan felszerelésről gondoskodni, hogy a tűzjelzés okvetlen és gyorsan megtörténjék. E célból a helyi viszonyoknak megfelelően részletes intézkedés veendő fel a községi szabályrendeletekbe, milyenek pl. a tűzőrök kirendelése, telefon stb. Legyen a tűzjelzés általában olyan, hogy általa a község összes lakossága értesüljön a tüzről, s már magából a tűzjelzésből megállapíthassa a lakosság, de különösen a tűzoltóság és a fogattulajdonosok, hogy a tűz a község bel- vagy külterületén, vagy szomszédos községben van-e? Közveszély esetére pedig más jel állapíttassék meg.

Másodsorban nem áll a tűzoltóság rendelkezésére fogat az oltószereknek a tüzhöz szállítására, még kevésbé a tűzoltóságnak szállítására. Van ugyan néhány község, hol 1—2 pár lovat tartanak a községi fuvarok ellátására, s ezen fogatok — ha éppen vidéken nincsenek — szállítják a tűzoltó szereket a tüzhöz; de ha ezen fogatok vidéken vannak elfoglalva, akkor a helyzet ezen községekben sem jobb, mint az olyan községekben, a hol ily fogatok egyáltalán nincsenek. Az ily községekben legfőbb szűrő a késedelmes tűzjelzés után indul el a községhezától az ügyeletes rendőr fogatot keresni, s ha a tűz nappal s a nagyobb mezei munka idején van, fogatot alig-alig talál s bizonyára későn; s ez a — legtöbb esetben fáradt — fogat akkor fog a tüzhöz érkezni a fecskendővel, a mikor már a fecskendőt csak a földön heverő zsarátnok eloltására lehet használni; erre a célra pedig a fecskendő beszerzésére fordított költség egészen kárba veszett kiadás. Az ily községekben azután díjazni szokták a tüzhöz oltószerek szállításával elsőbbséget élvező fogatokat, de bizony ennek dacára sem érnek a szerek elég korán a tüzhöz. Fogatoknak állandóan a szertár mellett készletben tartása az egyedüli mód a szereknek a tüzhöz való gyors szállításához! A szerek szállításában néhány perc késés kiszámíthatatlan kárt okozhat! Ha a fecskendőt néhány perccel előbb működésbe hozhatjuk, sokszor száz ezreket menthetünk meg!

Harmadsorban nem áll rendelkezésre kellő időben és kellő mennyiségben az oltáshoz szükséges víz. Erre vonatkozólag már fentebb említettem a szab. rendelet intézkedéseit (házaknál egy hl. vízkészlet, közutak stb.) kapcsolatban a tervezet intézkedéseivel (folyókához lejárók, kisebb folyóknál duzzasztók építése, földalatti víztartók stb.)

Negyedsorban — miután az önkéntes tűzoltók az oltószerek taktikus kezelésével vannak elfoglalva — az önkéntes tűzoltókból ritkán kerül nyomó legénység a nyomó rudak mellé, hacsak számuk a 100-at meg nem haladja. (Vármegyénkben egy önkéntes egyesület tagjai sincsenek 100 on felül). Tapasztat-

Megérkeztek

FEKETE HUGÓ rövidáru-,

a farsangi ujdonságok: báli keztyűk, harisnyák, zsebkendők, álarczok, legyezők, szalagok, csipkék óriási választékban.

disz- és játékaru üzletében Szekszárd, Kaszinó-bazár.

bizásából" gyakorlandó, gyámhatósági jogkörrel ruházzák fel.

Ily gyámhatósági jogkör még kevés árvaszék adott a községeknek s bizony mondom, az ily árvaszékek számát a tíz újjunkon elszámlálhatnánk.

A legtöbb árvaszék azért nem adott községeinek még a mai napig sem gyámhatósági jogkört, mert nem tartják a községi előjárások „szellemi állapotát“, értelmi fejlettségének megfelelő nivóját oly biztosítéknak, mely a jelzett jogkör gyakorlásának elengedhetetlen feltétele. Ezt az indokolást vármegyénk községi előjáróságaira nem vonatkoztathatjuk, sőt határozottan kijelenthetjük, hogy vármegyénk minden községe oly előjárósággal rendelkezik, melyre ez a jogkör feltétlenül rábizható. Hogy mégis egyelőre csak körülbelül 10 község előjáróságának: a járási székhelyeknek és nagyobb községeknek megbízását tervezik, annak egyelőre oka, a minden átmenettel együtt járó s rendszeren felmerülni szokott nehézségekben keresendő s az általánosítás előtt kétségtelenül szükség van az e téren szerzendő tapasztalatokra.

Mi a decentralizációt az általános érdek szempontjából ez alkalmazásban előnyöknek látjuk, fő azonban, hogy a községi adminisztráció még jobban meg ne terheltessék munkával. S mivel ellenkezőleg, úgy vagyunk meggyőződve, hogy a községi előjáróságok rengeteg sok nemleges és más fajta jelentés megtételétől lesznek az által megkímélve, ha odahaza szóbelileg intézkedhetnek, az ily fajta reform behozatalát üdvösnek és észszerűnek találjuk, mert a közvetlenség is megkívántató feltétele, a helyes és jó adminisztrációnak.

—ő—s.

A magyarság érdeke Váralján.

— A közigazgatási bizottság és kir. tanfelügyelőség becses figyelmébe! —

Ezen lap egyik közelebbi száma közli, hogy Váraljáról 9 tanu küldöttség járult alispán ur elé, s a községi iskola felállítására három évi halasztást kért azon okból, mert a reformátusok ez év folyamán templomot építenek, melynek költségeihez az egyháztagok az államadó 10% perzentjével járulnak. Ezen közlemény hiányos és kigazításra szorul. Mert:

Nem száz, hanem kétszáz huszonöt százalékot fizetnek a templomépítésre. Ehhez jó a mostani negyven százalékos községi pótdadó. Ha ezt a nagy terhet még a községi iskola költségeivel s, tehát mintegy 100 perzenttel emeljük, oly horribilis összeg áll elő, a mit a váraljai szegény magyar gazda el nem viselhetne.

De hiányos a közlemény azért is, mert a bizottság nem csak halasztást kért alispán urtól, hanem a hozzá benyújtott fölebbezési kérvényben a közig. bizottság határozata alóli feloldást is kérelmezte, következő okokból:

A református magyaroknak 80 négyszög méter belterületű szép tanteremük van, melyet ők ezelőtt 15 évvel önjerejükből nagy költséggel építettek. Tanköteleseik száma pedig csak 75. Ellenben az evangélikus németeknek csak 57 négyszög méter belterületű tanhelyiségük van, tanköteleseik száma pedig 109. E helyiséget a járási orvos 1906. január 18-án kelt jelentésében minden kritikán alólinak, sőt egészségügyi szempontból beáradónak véleményezte. A közig. bizottság, s ennek megkeresésére az evang. egyházi hatóság, tehát felhívta a váraljai evang. gyülekezetet, hogy ezt a kritikán alóli helyiséget megnagyobbítva alakítsa át megfelelő tante remmé, egyúttal második tanítóságot is szerezzen.

E felhívásnak meg lett azon következménye, hogy az evangélikusok 1906. febr. 25-én egyházközség közgyűlést tartottak, s elhatározták, hogy a szűk tanhelyiséget a kor kívánalmainak megfelelőleg átalakítják, — második tanítóságot is állítanak, de ezen II. tanterem, és II. tanítólak felépítésére egy évi halasztást kérnek.

A halasztást meg is nyerték, de nem csak, hogy semmit nem tettek, hanem 1906. szeptember 5-én újra gyűlést tartva s itt előbbi határozataikat vissza vonva, az építkezést megtagadták.

En úgy sejtem, hogy ez a megtagadás

onnan ered, mert valami germán érzelmű titkos bujtogató azt magyarázta nekik, hogy ha felekezeti iskolát állítanak, annak költségei a felekezeti fogják terhelni, ha pedig községi iskola lesz, azt a község minden lakosa tartja fenn és építi, tehát a reformátusok is, mivel pedig ezek többen vannak, többet is fognak fizetni. És így az evangélikusok egészen magok fogják használni azt az iskolát, melynek úgy felállítási, mint fenntartási költségeihez csak mintegy harmad részben járulnak, mert a reformátusok az ő saját iskolájukból soha sem fogják gyermekeiket kivonni.

E megtagadás következtében a vármegyei közig. bizottság természetesen nem tehetett mást, mint hogy a községi iskola felállítását elrendelte.

De kérdem tisztelettel: igazság volna-e az, hogy a magyarok olyan iskolát állítsanak, s tartsanak fenn, melyet ők soha semmi körülmények között igénybe venni nem fognak? Igazság volna-e az, hogy a magyarok igen magas és állandó adóval sújtassanak azért, mert a németek elszaporodtak?

A mai evangélikusok nagyapái a múlt század elején templomot, iskolát, kényelmes tanítólakot építettek. Hát a maiak nem tudnának-e egy szerény második iskolát állítani, holott a számuk több mint háromannyi, vagyonuk pedig hatannyi. Van közöttük sok módos, sőt tekintélyes vagyonú gazda. A kis házasok és zsellérek pedig az itteni közbányában állandó alkalmazást nyernek, s több jövedelmük van, mint a telkesek egy részének. Az az állítás tehát, hogy a szegénység miatt nem tudnak iskolát állítani, nem felel meg a valóságnak. Hanem megfelel az, hogy: *nem akarnak.*

De ez az akarat mindjárt meg lesz, csak egy kis „szelid nyomás“ kell hozzá.

Erre a szelid nyomásra nagy szükség van és pedig minél előbb. Ime, hogy a szűk helyiségben a 109 gyermek meg ne fulladjon, e tanév elején aként intézkedtek, hogy a kisebbek délelőtt, a nagyobbak délután menjenek iskolába. Így is van. A tanító a hétnek mind a hat napján tanít. Nem hogy egy, vagy fél napi, de egy órai szünideje sincs. Vasárnap kétszer prédikál, és ismétlőket tanít. Temeléseket végzi. A szülőkkel s egyebekkel naponként bajlódik. Az egyházközség adminisztratív ügyeit is ő intézi.

Ennyi elfoglaltatás, és ilyen iskoláztatás mellett eredményes tanítást végezni emberi erővel csaknem lehetetlen. A szelid nyomásra tehát haladéktalanul szükség van

A bacillus (behatolván pld. a tüdőbe) ott egy sejtben megfészkel magát. A bacillus anyagcseréje által termelt mérgeg hatásként kifejődik ott most a már gyakran emlegetett „gümő“ egy eleinte csak górcsővi nagyságu, de később szabad szemmel is felismerhető, szürkés-sárgás apró gombostühegyi göböcske, melynek közepén (górcsővilág vizsgálva) tipikus esetekben ott találjuk a gümőkorra szinte jellegzetes, úgy nevezett „óriás sejtet“ s ennek testében is a bacillusokat. Az így megtagadott sejtek — a szervezet védelmi harcának „civől gardeja“ — a betolakodott idegen lények izgató jelenlétének hatása alatt duzzadni, nőni vagyis lombosodni kezdenek s minden tápnedvet lehetőleg magukhoz ragadva, magukba szíva, az ellenséges lényeket mintegy körül nőni, elzárni, fogvatartani és a szervezet rendőreinek — a fehér vérszetteknek — erélyes támogatása mellett megsemmisíteni és ártalmatlanná tenni igyekeznek, ami azonban nem mindig sikerül. Ha sikerül, úgy az erősebbnek bizonyult sejtek mind jobban

tömörülve, áthatolhatatlan fallá, költösvetté alakulnak, mely mindjobban zsugorodva örökös fogságra, elzáródásra kárhóztatja az ellenfelet s e börtönbe egyre több mézszemcse rakódván le, ez a beteg góczok fokozatos elmeszesedésére s ezzel ártalmatlanná tételére, vagyis gyógyulására vezet.

Jaj azonban ha ez nem sikerül!

Akkor a gümők és a velők telehintett lobos szövetek elterjedése, a sejtek proliferációjának szétterjedése képezi a Koch-bacillus romboló munkájának további útját. A küzdelemben kimerült sejtek képpen táplálkoznak többé nem tudnak, elgyengülten szétesnek és a börtönükből kiszabaduló győztes bacillusok vígan terjednek tovább, hogy újabb és újabb területeket hódítsanak. Az a magas fajsúlyú, sajtos, törmelékeny köpet, melyet a betegség végstadiumában levő egyén oly bőven ürítenek, ilyen tönkrement, beoltasztott tüdősejtek roncsaiból és nagy bacillus-tömegekből áll. Az elgenyedt, kiköpdősödő szövetek helyén egy kis üreg képződik, a szomszédos üregek

összefolyanak, egyre nagyobbodnak, egész barlangokat, az úgy nevezett „cavernákat“ hozva létre, melyek elég gyakran a nagyobb hörgőkbe (bronchusokba is áttörve, hihetetlen mennyiségű gennyes tartalom kiürítésére adhatnak alkalmat. A sok váladékkal járó tápnedvelvonás, a genyes felszívódások és lobos folyamatokkal járó tartós lázak, az étvágytalanság a lázakkal eredő fokozatos esőkkenése, a tüdőök eleny felvételhez szükséges légzőfelületének egyre szűkebb határok közé szorulása s ezzel a vér felgyűlésének mind-nagyobb fokú tökéletlensége, s ebből eredőleg a bevett táplálék napról-napra hiányosabb feldolgozása és hasznosítása: lassankint a beteg elsorvadására és végső kimerülésére vezet. Ez a tuberkulózis leggyakoribb alakjának, a tüdővésznek a lefolyása.

De nemcsak a tüdőt támadhatja meg a bacillus!

Ha valamely gümőkóros gócz bacillustartalma egyszerre felszabadulva a vérbe jut és a vérkeringés útján a testnek угyszólván

Sirolin

Ez az étvágyat és a testet, megmunkált a köhögést, váladékot, egész izmokat.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhöges, asztma, influenza

ellen számlált orvos és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értékes utazásokat is kínálnak, kérjen mindenkit „Roche“ eredeti csomagolását.

F. HONZSANN-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche“

Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerárban. — Ára évente 4.— koron.

Csak még pár szót. Váralja nemzeti missiót teljesít. Körül van véve német ajku falvaktól. Ez a központ. Innen árad ki a magyar szó. Innen sugárik szét a magyar értelmesség és nemzeti szellem. Az a tempom is, amit a reformátusok most fognak építeni, a magyar nyelvnek, a nemzeti szellemnek és érzelmenek lesz egyik erős bástyája. Ezt a magyarságot *gyengíteni* lehetett talán a régen kimult Bach-rendszernek, de nem lehet a nemzeti kormányának a kulturpolitikája.

Ez okokból járult a váraljai küldöttség alispán ur elé, kérve a közig. bizottság határozata alóli feloldást. Én pedig ajánlom e sorokat az intéző körök szives figyelmébe.

Váralja, 1907. január 19.

Dóczy József

református lelkész.

Tűzrendészetünk.

Irta: **Bajó János**

vármegyei árvaszéki ülnök és képesített tűzoltótiszt.
(Folytatás.)

Legfontosabb eltérés magának a tűzoltóságnak szervezete, felszerelése és kiképzése tekintetében van a szabályrendelet és tervzet között.

Nézzük tehát, hogy e téren minő tényleges állapotokat találunk a szabályrendelet végrehajtásának ez idő szerinti állapotában s ezzel kapcsolatban a tűzoltóságok minő eredményel működnek.

A szabályrendelet első sorban — az önkéntes tűzoltó egyesületek létesítését a hatóság és társadalom fontos feladatának jelentve ki — kimondja, hogy az önkéntes tűzoltóság egyleti alapon szerveződik, szolgálatát alapszabályai szerint teljesíti. Már most — figyelembe véve, hogy a tűzrendészeti kormányrendelet azon községekben, hol legalább 25 alkalmas egyén jelentkezik, az önkéntes tűzoltó egyesület megalakítandónak mondja ki, — megalakul az önkéntes tűzoltó egyesület, legelőször sablonszerű alapszabályokkal, választ elnököt, fő-, al- és szakaszparancsnokokat, megalkotja — néha — külön szolgálati szabályzatát, — s van a községnek tűzoltósága.

De milyen ez a tűzoltóság a legtöbb esetben?

A mi legelőször is szembevetendő: van egyenruhája; e tekintetben ma már az országos tűzoltó szövetség működésének hatása alatt — melynek kötelekébe a legtöbb önkéntes tűzoltóság ma már belépett — egy-

minden szervét elárasztja: *általános gümőkór* keletkezik, mely magas lázak kíséretében igen rohamosan véget vet az életnek. Szerencsére, jez elég ritka dolog, bár a veszélye *mindenkinél* fennforog, aki bárhol is, valami lappangó, gümőkóros góczot rejteget testében.

Gyakoribbak a csontok, izületek, mirigyek, a vesék, mell és hashártyának gümőkóros gyulladása, bár ezek is elég gyakran nem mint *helyi* betegségek válnak halálössá, hanem *azáltal*, hogy a tüdőt fertőzve, végeredményekben *tüdővészre* vezetnek. Viszont a *gége* gümőkórja, a *gégesorvadás* és a *beleik* tuberkulózisa rendszeren a már *fennálló* *tüdővész* szövődeményeit képezik és a *felkőhögött*, illetőleg *lenyelt* bacillusgazdag *köpet* fertőzésének az eredményei. Legveszedelmesebb az *agyhártyák* gümős gyulladása, ami nem ritkán rohan meg teljesen egészségesnek látszott fiatal egyéneket s amelyből *jóformán soha*, vagy csak *igen kivételes, szörvángos* esetben van felépülés.

öntettség annyira-menyire van; de még mindig nem teljes. Ugyanigy áll a dolog a rangjelzés tekintetében is.

Van egyéni és csapat-felszerelése; az előbbi a legtöbb esetben szintén czélszerű, az utóbbi azonban még mai nap is hiányos. E tekintetben csak a nyomótömlőket említem fel, melyek nem hogy az előirt mennyiségben megválnának, de még a legtöbbszőr szükséges mennyiségben sincsenek meg. (A konkrét adatokat — idevonatkozólag — lesz módomban később felemlíteni.)

Tart azután az önkéntes tűzoltó testület gyakorlatokat. Ehhez a tagokat kúrtszó által hívja össze. Kúrtszót persze nehezen lehet kapni, mert nem mindig van kiszolgált katonája a községben a ki a katonaságnál kúrtszó volt. Ha azonban kúrtszó mégis akad, ez a legtöbb esetben a katonai gyülekező jelet fújja a tűzoltók gyülekezéséhez. Hát ebből nem is származik nagy baj, ha a községben katonaság — akár helyőrségben, akár átvonulásban — nem tartózkodik. De mi történik akkor, ha a községben katonaság van? Vagy a kúrtszó más jelet fúj, természetesen olyat, melyet tud, melyet a katonaságnál megtanult; s akkor előfordulnak olyan esetek, hogy a tűzoltók gyülekeznek egy olyan jelre, mely a kiszolgált katonák előtt a tűzoltóságot neveltségessé teszi, pl arra a jelre, mely a lovasságnál az abrakolási időt jelzi.

Hogy pedig a gyakorlat miből áll, — el lehet gondolni. — A gyakorlatra szánt idő legnagyobb részét lefoglalja a csapat szabadyakorlata, vagyis a katonai rendgyakorlat; egyfelől azért, mert ennek vezényléséhez értő kiszolgált katonai altiszt a csapatban legelőször van, másfelől pedig azért, mert a tűzoltóságnak sokkal hamarabb nyílik alkalmja temetkezéseknél, körmenetnél stb. való megjelenésre, s a közönség előtt ily alkalmakkor többször van módjában szerepelni, mint tüzészeteknél; s a közönség az ily szereplést jobban megtudja bíráltni, mint azt, hogy a tűzoltóság oltáskörűli eljárásában van-e szakszerűség, a rendelkezésre álló gépek és erők szakszerűen felhasználhatnák-e?

A testület parancsnokául pedig megválasztatik egy — a legtöbb esetben szakismerettel alig bíró — helyi nagyság. Ez ugyan kevesebb baj ott, a hol még egy szakértő alparancsnok vagy szakaszparancsnok van, mert ez esetben a parancsnoki kötelességek — két személyben ugyan, de mégis — megvannak. Feltétlenül helyes, hogy a parancsnok a községben már polgári állásánál fogva is tekintélylyel bíró egyén legyen, ki — mint ilyen — a testületnek is tekintélyt szerez;

Sajnos, hogy e többi tuberkolotikus betegségekről sincsenek statisztikai táblázataink. Egyedül *Svájcra* vonatkozólag tudjuk az ezekben elhaltak számát. E táblázatból kitétnik, hogy e bajok *főleg az élet első éveiben*, illetőleg a *fiatalabb korban* gyakoriak, míg a *tüdővész* inkább a *későbbi* és pedig a 20-tól 50-ig terjedő, *legjava, munkabíró korban* pusztít. Ebben gyökerizik óriási *gazdasági* jelentősége is! A táblázat végösszegét véve, az *egyéb* gümőkóros bántalmakból eredő halálozások a *tüdővész okozta* halálozásoknak körülbelül *egy negyedrészt* teszik ki, talán még *többel is*, ha meggondoljuk, hogy a halál oka nem ritkán *felderítellen* marad s hogy a szervezet *gümős* fertőzésére milyen bőséges az alkalom.

Folytatjuk.

de ily esetben legyen neki egy segítő társa, egy szakértő parancsnok! A hol pedig ilyen nincs, ott az önkéntes tűzoltóságnak hasznát, előnyét alig lehet tapasztalni, ha komoly munka elé állítatik.

De tegyük fel, hogy az önkéntes tűzoltóság hivatásának minden tekintetben megfelelő (van ilyen is!), mégis megtörténik, hogy vész esetén alig-alig képes eredményt felmutatni.

Nézzük csak miért?

Elsősorban is hiányos a tűzjelzés. Szabályrendeletünk szerint köteles mindenki, a ki észreveszi, a tüzet azonnal jelezni; s ha nem jelzi, talán azért, mert a szabályrendelettel megszabott kötelezettségét nem teljesíti, tehát kihágást követ el, büntetve lesz? De hogy; sőt nem is büntethető, mert egyáltalában nincs — és nem is lehet — ellene bizonyíték! Kell tehát olyan intézkedésről, olyan felszerelésről gondoskodni, hogy a tűzjelzés okvetlen és gyorsan megtörténjék. E czélból a helyi viszonyoknak megfelelően részletes intézkedés veendő fel a községi szabályrendeletekbe, melynek pl. a tűzörök kirendelése, telefon stb. Legyen a tűzjelzés általában olyan, hogy általa a község összes lakossága értesüljön a tüzről, s már magából a tűzjelzésből megállapíthassa a lakosság, de különösen a tűzoltóság és a fogat tulajdonosok, hogy a tűz a község bel- vagy külterületén, vagy szomszédos községben van-e? Közveszély esetére pedig más jel állapíttassék meg.

Másodsorban nem áll a tűzoltóság rendelkezésére fogat az oltószereknek a tüzhöz szállítására, még kevésbé a tűzoltóságnak szállítására. Van ugyan néhány község, hol 1—2 pár lovat tartanak a községi fuvarok ellátására, s ezen fogatok — ha éppen vidéken sincsenek — szállítják a tüzoltó szereket a tüzhöz; de ha ezen fogatok vidéken vannak elfoglalva, akkor a helyzet ezen községekben sem jobb, mint az olyan községekben, a hol ily fogatok egyáltalán sincsenek. Az ily községekben legelőször a késedelmes tűzjelzés után indul el a község házatól az ügyeletes rendőr fogatot keresni, s ha a tűz nappal s a nagyobb mezei munka idején van, fogatot alig-alig talál s bizonyára későn; s ez a — legtöbb esetben fáradt — fogat akkor fog a tüzhöz érkezni a fecskendővel, a mikor már a fecskendőt csak a földön heverő zsarátnok oltására lehet használni; erre a czélra pedig a fecskendő beszerzésére fordított költség egészen kárba veszett kiadás. Az ily községekben azután díjazni szokták a tüzhöz oltószerek szállításával elsőbbsen érkező fogatokat, de bizony ennek dacára sem érnek a szerek elég korán a tüzhöz. Fogatoknak állandóan a szertár mellett készletben tartása az egyedüli mód a szereknek a tüzhöz való gyors szállításához! A szerek szállításában néhány perc késés kiszámíthatlan kárt okozhat! Ha a fecskendőt néhány percczel előbb működésbe hozhatjuk, sokszor száz ezreket menthetünk meg!

Harmadsorban nem áll rendelkezésre kellő időben és kellő mennyiségben az oltáshoz szükséges víz. Erre vonatkozólag már fentebb említettem a szab. rendelet intézkedéseit (házaknál egy hl. vízkészlet, közkutak stb.) kapcsolatban a tervezet intézkedéseivel (folyókához lejárók, kisebb folyóknál duzzasztók építése, földalatti víztartók stb.)

Negyedsorban — miután az önkéntes tűzoltók az oltószerek taktikus kezelésével vannak elfoglalva — az önkéntes tűzoltók közül ritkán kerül nyomó legénység a nyomó rudak mellé, ha csak számuk a 100-at meg nem haladja. (Vármegyénkben egy önkéntes egyesület tagjai sincsenek 100 on felül). Tapasztá-

Megérkeztek

a farsangi ujdonságok: báli keztyük, harisnyák, zsebkendők, álarczok, legyezők, szalagok, csipkék óriási választékban.

FEKETE HUGÓ rövidáru-, dísz- és játékaru üzletében Szekszárd, Kaszinó-bazár.

lásból mondhatom, hogy oly községekben, a hol önkéntes tűzoltóság van, mindent, tehát nemcsak a fecskendők működésben tartását, hanem a vízfordást is az önkéntes tűzoltókra bizzák. Összecsoportosul ugyan a tűznél a nép, de házi tűzoltó szereit otthon hagyja, vízfordó edényét magával nem hozza; nem az oltási igyekezet viszi a tűz színhelyére, hanem a látványosság csalta oda; ha azután karhatalommal a nyomó rudak mellé állítatik, minden gondolata abban összpontosul, hogyan szökhessen el onnét; hogy pedig a felváltáshoz szükséges emberek, akár karhatalommal is, a nyomó rudak mellé állíthatók legyenek, arra már alig van lehetőség, mert nincs senki, a ki felett a karhatalom rendelkeznek; a lakosság a tűztől eltávozik, kellő időben lemondván még a látványosságban való gyönyörködésről is. Míg aztán a lakosság karhatalommal ismét a tűzhöz terelgetik, addig a fecskendő áll, a tűz pedig terjed tovább, s a tűzoltóságnak szemére vetik tehetetlenségét.

Meg kell még ötödsorban említenem, hogy legtöbb helyen az önkéntes tűzoltóság a községtől szubvencziót kap; s ha ez az összeg relative soknak látszik is, abszolúte soha sem sok, mert nem elég; a tűzoltóság fejlődése (szerek javítása, új szerek beszerzése stb.) pedig megakad. A község ilyenkor azt hiszi, hogy a szubvenczió megadásával a tűzrendészet körüli minden kötelezettségének eleget tett, s ezt még azzal is megdokumentálja, miszerint községi tűzrendészeti szabályrendeletbe felveszi, hogy a tűzoltóság tűzvész alkalmával a fecskendőhöz szállított vizet hektóliterenként meg is tartozik fizetni. Hogy azután az a hektóliter csak 40—50 liter, azt ugyan a tűzoltóság észre ne vegye; mert ekkor vizet nem kap. Víz nélkül pedig nem működhet, könnyen megkapja a károsult vagy fenyegetett féltől a megrovást, hogy a község pénzét haszonlatlanul elkölte. De meg a községi szab. rendelet ilyen rendelkezése derogál a vm. tűzrendészeti szabályrendelet 25. § ában foglalt azon intézkedésnek is, hogy a községnek összes lakossága köteles a tűznél oltószereivel, fogataival megjelenni s az oltásban közreműködni; már pedig fogatokkal legfőképpen a vízfordás által lehet az oltásban résztvenni, s ezen általános kötelezettséget a víz hektóliterenként való megfizetésének kimondásával megszüntetni, vagy legalább is leszállítani nem lehet.

Végül még felemlitendőnek tartom, hogy az önkéntes tűzoltók közül — különösen nagyobb községekben — a legtöbb esetben privát foglalkozásuk miatt aránylag kevesen jelennek meg a tűznél, lehet mondani: a nagyobb községekben ugyanis az önkéntes tűzoltók legnagyobb része iparos segédek; ha tehát munka napon tűz üt ki, az ily tűzoltó kész anyagi veszteséget szenved, ha a tűznél megjelen. S lehet-e ekkor vele szemben szigorúan eljárni? Lehet, de ekkor megszűnik önkéntes tűzoltó lenni, a testületből kilép, s a kisértésben nem egy bajtársra követi; a testületi tagok száma fogy, s a tűzoltóság csak papíron lesz meg, legalább is addig, míg a községi tűzrendészeti szabályrendelet átalakításával a kötelezett tűzoltóság felállítatik.

Nézzük most már a létező állapotokat az olyan községekben, a hol kötelezett tűzoltóság van.

Vármegyei szabályrendeletünk szerint: a mely községben önkéntes tűzoltóság nincs, ott díjazott vagy köteles tűzoltóságot tartozik a község létesíteni.

Díjazott másként hivatásos tűzoltóság vármegyénkben nincs; erről tehát, mikor vármegyénk tényleges tűzrendészeti állapotát taglalom, nem beszélhetek.

De már a kötelezett tűzoltóságokról, tekintettel arra, hogy vármegyénkben csak 25 az önkéntes tűzoltó egyletek száma, míg 98 községben kötelezett tűzoltóságnak kellene lenni, kétségtelenül beszélnem kell.

Szabályrendeletünk szerint a kötelezett tűzoltóság a 20—40 éves férfi lakosok sorából alakítandó, s szervezete a község által szabályrendeletileg határozandó meg. A vm. szabályrendelet ezen szervezet tekintetében

irányelveket nem foglal magában, pedig már címének megfelelően (Szabályrendelet a községi tűzrendészeti szabályrendeletek irányelveiről) ily elveket meg kellett volna állapítania.

— Folytatjuk —

A m. kir. adóhivatalok tisztikarának sérelmei.

A tolnamegyei kir. adóhivatalok tisztikara az orsz. bizottság felhívása folytán a a, szekszárdi kir. adóhivatal helyiségében f. hó 20-án meleg érdeklődéssel tartotta meg értekezletét. A vidéki adóhivatalok küldöttei szép számmal jelentek meg az értekezleten, melynek egyedüli tárgya volt, hogy a pénzügyi közigazgatás eme mondhatni, legmostohább sorsban részesült tisztviselői, jogtalan sérelmeiknek orvoslására az utat, módot megvitassa s hogy az ország összes adóhivatali tisztikarával egy zászló alá csoportosulva, panaszos helyzetüket a kormánnyal megismertessék.

Jövőben kimerítőbben foglalkozunk méltányos ügyekkel, most csak vázlatában közöljük a pontokat, melyeket az adóhivatalok tisztikara a kormány elé terjeszt, ahol azoknak kegyes támogatását bizton reméli.

A tolnamegyei kir. adóhivatali tisztviselők értekezlete a következő határozatokhozta:

1. Kivánjuk a status rendezést és pedig: a) az adótárnokok valamennyien a VIII., b) az ellenőrök és segédek a IX., c) az adótisztok telesen a X. és XI. fizetési osztályba soroztassanak.
2. Kivánjuk, hogy rendeltessék be a pénzügyminiszterium és pénzügyigazgatóságához egy-egy adótárnok az adóhivatali ügyek előadójaul és a rovincsolások megéjtésére. Ezen állások a VII. fizetési osztályba soroztassanak.
3. Kivánjuk a szolgálati pragmatikát.
4. Kivánjuk a vásár- és ünnepnapj pénzkészlet megszüntetését.
5. Kivánjuk, hogy az adótárnokok kapjanak bizonyos személyi pótlékot, mint más hivatalvezetők.
6. Kivánjuk, hogy minden adóhivatal az országos bizottság által szerkesztendő memorandumot adja át a saját orszgy. képviselőjének.
7. Kivánjuk, hogy a teljes nyugdíjra való igény 35. évben állapíttassék meg, miként az Ausztriában is behozatott.

KÖZSÉGI ÜGYEK.

Községi jegyzők mozgalma. A Községi Közlöny december 23-diki számának egy vezércikke a telekkönyvi reformmunkálatok ügyében az igazságügyminiszteriumban tartott szaktanácskozásról azt írta, hogy kiszivárgott hír szerint „a telekkönyvi beadványokra kimondják az ügyvédi és közjegyzői kényszert, sőt az igazságügyi miniszter arról is törvényt szándékozik alkotni, hogy állami hatóságokhoz intézett beadványt csakis ügyvéd vagy kir. közjegyző szerkeszthet.” Vármegyénk völgyégi járási jegyzői egyesületének Bonyhádon f. hó 16-án tartott közgyűlése e hír alapján országos mozgalmat indított. A közgyűlés az elhangzott tiltakozó felszólalások után a következő határozatot hozta: „Megdöbbenéssel veszi tudomásul a közgyűlés az igazságügyminiszter urnak nemcsak reánk, de főleg a falusi nagyközönség érdekeire feltétlenül káros és veszedelmes terveit s tekintettel az idő rövidségére — amennyiben halomlás szerint ebből még e tavasszal törvény lesz — felkéri a sajtót, hogy a megszo-

urnak veszedelmes és káros tervei ellen. Ugyanezen értelemben felhívást hocsát ki az összes kartársakhoz, melyben még arra is felhívja őket, hogy az itt elősoroltak orvoslása céljából egy jegyzői kongresszusnak mielőbbi megtartását sürgessék, aminek összehívására e közgyűlés az országos jegyzői egyesület vezetését egyidejűleg felkéri.” Készséggel közöltük a hozzánk beküldött határozatot, bár a völgyégi járási jegyzői egylet fenti határozatának közírré tétele után az ügyről illetékes helyen kérdezősködtünk s felhatalmazást kaptunk annak ki-jelentésére, hogy a Községi Közlöny értesítése téves.

Jegyzői nyugdíjválasztmányi tagok. A községi jegyzők nyugdíjalapjára felügyelő választmány tagjaivá az illető járás jegyzői részéről megválasztottak: a völgyégi járásban Lovász Gábor nagymányoki, a simontornyai járásban Klimes Antal högyészi, a tamási-i járásban Cholnoky Lajos ozorai, a dombóvári járásban Illés Gyula döbröközi főjegyzők.

HIREK.

— **Selyemgyárunk dicsérete.** Mezőssy Béla földmivelésügyi államtitkár f. hó 23-án megtekintette a szekszárdi selyemgyárat s ez őt kísérő Bezerédj Pál miniszteri meghatalmazott előtt elragadtatással nyilatkozott a gyárban látottak felől. Az államtitkár és a kíséretében levő urak részére Bezerédj Pál Hidján ebédet adott.

— **Az udvarnagy ebédjén.** Apponyi Lajos gróf udvarnagynak József kir. herceg és neje tiszteletére adott ebédén, vármegyénk-ből résztvett Apponyi Sándor gróf és neje.

— **Küldöttség Kossuth Ferencznel.** A szill—inám—hetény—dombóvári h. é. vasut érdekeltiségének negyventagu küldöttsége tisztelettel mult pénteken Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszternél és Szerényi József államtitkárnál, hogy a tervezett h. é. vasut érdekében támogatásukat kikérje. A küldöttséget Kacs Kovács Géza, Chérel Gyula, Szunyog Mihály és Hoffmann Ottó orsz. képviselő vezették. A küldöttség kérelmét Melhard Gyula attalai esperesplébános adta elő. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter válaszában utalt arra, hogy már előzetesen informáltatta magát ez ügyben s tudja, hogy ez a vasut szükséges és a vidékre nézve nagyfontosságú közgazdasági érdekekkel bír. Kijelenti, hogy mindent, ami módjában van, el fog követni a vasut létesítése ügyében. A küldöttség lelkesen megéljenezte a minisztert. Ezután a küldöttség Szerényi József államtitkárhoz ment, aki betegsége dacára szívesen fogadta a küldöttséget.

— **A baja-bátaszéki vasut.** A baja-bátaszéki vasut építésénél a földmunka erősen folyik. Minthogy azok a vasuti vonalak, amelyet az új vonal összekötni lesz hivatva, a bátaszék dombóvári és a baja szabádkai részek kivételével, I. ranguk, ennél fogva a baja-bátaszéki új vonal is első rangú fővonalként épül és az előbb említett két vonalszakaszt is I. rangú fővonalá fogják egyidejűleg átalakítani. A vasut üzleti hossza 19.43 km. építési hossza, a csatlakozó váltók között mérve 18.6 km. A Duna fölött építendő nagy hidat négy, egyenkint 100 m. szabadnyílással és ezekhez csatlakozó három, egyenkint 50 m. szabadnyílással, vagyis az áthidalást 550 m. össznnyílással tervezi az építéssel megbízott Slick féle vasúttörő és gépgyár r. t. A 100 meteres nyílásokon a hajóközlekedés akadálytalan lebonyolítása érdekében alsó pályájú vasszerkezeteket fognak alkalmazni olyképen, hogy a vasszerkezet alsó ele és a duzzasztott árviz színe között 6.5 m. szabad magasság lesz; az 50 m. nyílásokon ellenben felső pályájú vasszerkezeteket fognak elhelyezni. Az árviz, valamint a belvizek levezetésére építendő továbbá egy 30 m. egy 45 m. egy 75 m. és egy 150 m. nyílású hid, valamint egy 10 m. nyílású hid a Sárviz, egy 19 m. nyílású hid a Ráospatakon, végül 2 drb 1, 2 drb 1.5, 3 drb. 2 és 2 drb. 4 m. nyílású áteresztő. Az ösz-

szes vasszerkezetek 16 tonna tengelynyomásra lesznek méretezve. A felépítmény 12 m. hosszú 345 kg.-os aczélsínekkel 14 tonna tengelynyomásra, gyorsvonat közlekedésre készül. A Duna hid befejezésére szerződésileg 1909. évi szeptember hó 20-án az összes munkák befejezésére pedig 1909. évi október hó 1-e van megállapítva.

— **Társasvacsora a Kaszinóban.** A szekszárdi kaszinóban a 19. ére tervezett piknik helyett szűkebbkörű társas vacsora volt, amely kitűnő hangulatban a reggeli órákig tartott. Jelen voltak asszonyok: Dóry Pálné, Sass Lászlóné, Fónagy Józsefné, dr. Pesthy Pálné, Szévald Oszkárné, leányok: Dóry Nakszi és Naszay Palika.

— **Küldöttség az igazságügyi és a válás és közoktatásügyi miniszternél.** Szluha István országgy. képviselő vezetésével egy küldöttség tiszteleggett Paksról e hó 22-én Polónyi Géza igazságügyminiszternél, a járásbírói épület sűrűs felépítése tárgyában. A miniszter a küldöttséget szívesen fogadta és megígérte az ügy kedvező elintézését. Ugyancsak ezen küldöttség tiszteleggett gróf Apponyi Albert közoktatásügyi miniszternél is, kitől a pusztaiskolák részére állami segítyt kértek. A miniszter megígérte, hogy a kérésüket tanulmányozni fogja és lehetőleg teljesíti is.

— **Kinevezés.** Beóthy Kálmán gépészmérnök, az Armentesítő Társulat kiscigitó mérnöke, kineveztetett a m. kir. államvasutak debreczeni osztályához; állását febr. hó 1-én foglalja el.

— **Törvényhatósági bizottsági tagválasztás.** Gyöngyösön az Illgenn Antal Lőcsére távozása következtében megüresedett törvényhatósági bizottsági tagságra dr. Keck László ügyvédet választották meg.

— **Eljegyzések.** Dr. Szász József szekszárdi ügyvédjelölt eljegyezte *Mehrwerth* Lajos szekszárdi kereskedő leányát Erzsikét. — Dr. Kaufmann Lajos högyészi orvos eljegyezte *Halász* Erzsikét Pusztaságon. — *Lakos* Adolf szekszárdi kir. államépítészeti mérnök eljegyezte *Fleischmann* Bellát, dr. *Gulyás* József szekszárdi ügyvéd eljegyezte *Fleischmann* Szidoniát *Fleischmann* Lipótnak, az *Adria* biztosító társaság tolnamegyei képviselőjének leányát Bonyhádon.

— **Választás.** Az *Agoston* István lemondása folytán a szekszárdi alkerületben megüresedett egy megyebizottsági tagsági helyre a választást 24-én tartották meg dr. *Hirling* Ádám elnöke alatt: Beadtak összesen 56 szavazatot. Ebből *Tihanyi* Domokosra 28 és *Szabó* Gézára szintén 28 esett. A megejtett sorshuzás után *Szabó* Géza hittanárt jelentette ki az elnök megválasztott megyebizottsági tagnak.

— **Vízáradás nincs, befagyott!** Szerencse, hogy a legutolsó napokban elment a jégtorlasz, mert ez a szigorú tél itt marasztalta volna tavaszig. A víz lepadt hat méterről kettőre, a Duna ismét sűrűn zajlik és nem lehetetlen, hogy ismét beáll. A hegyekben rendkívül sok hó van elraktározva a tavaszi olvadásra, akkorra várható a *fekete leves!*

— **Halálozás.** A pécsi egyházmegyének gyásza van. *Eberling* Mátyás babarcsi esperes-plebános, volt 1848/49-iki honvéd, 75 éves korában elhalt.

— **Felolvasó estély.** Az ózsáki „Ifjusági Egyesület” folyó hó 20-án este 7 órakor felolvasó estélyt tartott. A műsor az „Isten áldd meg a magyart” cz. hazafias énekkel kezdődött, mely után *Kis Béla* István tanító olvasott fel. „A család jogai és kötelességei” czímmel, már megjelent dolgozataiból. Ezen szavazás és énekszámok következtek. Végül a „Hazádnak rendületlenül” fejezte be a műsort. A szavazókat a tanító könyvekkel ajándékozta meg. A cselédség apraja-nagyja jelen volt az estélyen s gazdag tapasztalásokat gyűjtve meglegedetten tért otthonába.

— **Hegyközségi gyűlés.** A Bakta és Bartina hegyközség, a városháza nagytermében 1907. február 3-án d. u. 2 órakor közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag megválasztása. 2. Az 1906. évi számadás megvizsgálása. 3. Az 1907. évi költségelirányzat megállapítása. 4. Egyéb indítványok.

— **Vallásos estély.** Ugy látszik, a szekszárdi ev. ref. egyházközség által fogantatva vett vallásos estélyek mindinkább közkeveltségűvé válnak. Hallgatóság mindig nagy számmal van jelen a nem kizárólag vallásos de különféle tárgyú és irányú előadásokon és felolvasásokon. Az intelligens osztályban szintén nemes vetélkedés támadt abban, hogy egy-egy estélyen, mint közreműködő részt vehessen s csak dícséret illetheti meg az egyház lelkipásztorát, Borzsák Endrét és tanítóját, Rácz Gyulát, hogy a szép eszmét nem hagyták elejteni, hanem vas kövezetességgel haladnak a kitűzött cél felé, s ebben őket a nemes cél érdekében az arra hivatottak egész serege támogatja. A legutolsó estély e hó 23-án volt szintén rendkívül sok hallgató részvételével, amikor is Szendrei László tartott történelmi kuttatások alapján s megfelelő korbelt idézetekkel felolvasást a „Magyar jobbágy-ság történetéről”, de a választott tárgy bő tartalma miatt csak a jobbágy-ság és rendiség teljes kifejlődéséig, a Dózsa féle lázadásig jutott. Folytatása egyik legközelebbi estén lesz. Az estélyek minden szerdán este fél 6 órakor kezdődnek s miután csak a rövid téli hónapokra van tervezve, az egyházközség ez uton is felhívja ezen igazán élvezetes estélyekre az érdeklődők figyelmét.

— **Muzemmi felolvasás.** A f. hó 20-ikára hirdetett és közbejött akadályok miatt elhalasztott „A magyar föld zenéje” cz. felolvasást e hó 27-én, vasárnap tartják a kiosztott jegyekkel este 1/2 órakor, a rendes belépti díjjal este 1/4 órakor. A múlt héten kiosztott jegyek most is érvényesek.

— **Ingtalan forgalom.** A *Goldberger* J. Mór féle Garaytéri házat 46,000 K, vételárért megvette *Schulcz* Gusztáv szekszárdi ékszerész. — A *Nagy* József hagyatékához tartozó baktai szőlőt 6600 K, vételárért megvette *Nagy* György városi gazdasági tanácsnok.

— **A vonatok késése.** A vonat és posta rendkívüli késése napirenden van. E tarthatatlan állapot megszüntetését a szekszárdi kereskedők sürgőnyileg kérték úgy a kereskedelmi minisztertől, mint a pécsi posta — és távirat igazgatóságtól.

— **Nemeslelkű tüzoltóbarát.** Szél P. István decsi lakos, a decsi önk. tüzoltó testület pénztára javára 90 koronát adományozott. A tüzoltó testület az átvett összeget ez uton is a legnagyobb hálával köszöni meg.

— **Közönetnyilvánítás.** A tolnamedui kökeresztre újabban adakoztak *Duska* György és *Cseszkó* Sándor tolnamedui lakosok 1—1 koronát. Köszönettel nyugtatom.

Tolnamedui, 1907. január hó 20. án.

Oravszky László jegyző.

— **Uj szénkéreg raktár.** A m. kir. földmivelésügyi miniszter Szekcs községben szénkéreg raktárt engedélyezett.

— **A Séd szabályozását** valahára munkába veszi a város, a tervek jóváhagyva leérkeztek és kiadattak a kiépítésre. Az előmunkálatok folyamatban vannak, a porták felmérése és két évi hozzájárulási részlet beajátása elrendelve, a szükséges anyagok és pedig mintegy 500 köbméter fejtett kő, 300 köbméter keményfa-rözsze, karó stb. tavaszi szállítása pályázat útján lesz biztosítva. Az idén mintegy 8000 korona lesz a szabályozásra fordítva.

— **Hol vásároljunk?** A *Ferdinánd* Antal és fia czég tulajtonosának, *Hermann* Nándornak lapunkban közzétett hirdetésére ez uton is felhívjuk olvasóink figyelmét. A régi és előnyösen ismert czég *Hermann* Nándorban kitűnő szakértő főnököt nyert, aki előzékenységgel s olcsó áruival reá szolgál arra, hogy városunk és a vidék közönsége támogassa.

— **Egylet alakulás.** A tengődi ev. ref. olvasókör megalakult és alapszabályait jóváhagyás végett felterjesztette.

— **Hegyközségi gyűlés.** Az előhegyi hegyközség *Kamarás* Béla elnöke alatt február 3-án d. e. 10 órakor a városházán tartja közgyűlését.

— **Névmagyarosítások.** *Berger* Dezső dr. tolnamedui illetőségű tolnamedui lakos

családi nevének *Buzásra*, *Krausz* Lipót regolyi illetőségű budapesti lakos családi nevének *Káldorra*, *Breuer* József udvari illetőségű, budapesti lakos és gyermekei családi nevének *Bárdosra* kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

— **Kivándorlás.** A dunaföldvári járásból f. hóban 46-an kértek külföldre szóló utlevelet. A kivándorlás oka munkakeresés.

— **Uj marharakodó és póstaügynökség.** A földmivelési és kereskedelmi miniszter Konda vasuti állomást marharakodóul engedélyezte. A marharakodóhoz állandó szakértőül *Ulreich* Sándor dombóvári, helyettesül *Sal* Gyula tamási járási m. kir. állatorvos rendelte ki a miniszter. Ugyancsak Konda állomásra a kereskedelmi miniszter postaügynökség felállítását engedélyezte. Az új ügynökséget, melyhez Szarvasd és Nagykondu puszták tartoznak, a kondai állomási előjáró kezeli.

— **Uj rend a gőzfürdőben.** A szekszárdi gőzfürdőben ezentúl a csütörtök d. u. takarítást délelőtt végzik s így, a gőzfürdő csütörtök délután is nyitva áll férfiak részére.

— **Gyujtogatás.** *Stercz* Bálint mőzsi lakos a szekszárdi határon, az agárdi völgyben levő rozszant tanyáját, a mely jó magasan volt biztosítva, fiával felgyujtatta. A fia a csendőrség-vallatására beismerte, hogy a gyujtogatásra szülei birták reá.

— **Mintatelepnek** ismeri minden szőlőbirtokos a „Milleniumtelep“-et Nagyöszön, (Tornalmegye) és a legnagyobb bizalommal rendeli ott szőlőoltvány-szükségletét, mivel a legjobb és minden tekintetben lekiismeretes kiszolgálásról meg van győződve. Nagy magyar vagy német vagy román vagy szerb nyelvű főárjegyzékét, műmellékletekkel díszítve, a kezelőség ingyen és bérmentve küldi.

— **Lopás a vasuton.** Folyó hó 15-én éjjel a bátaszéki vasuti állomáson egyik zárt kocsiból *Benkő* Mihály dunaszekcsői kormárosnak szállított palaczkokból néhány palaczk sörst ismeretlen tettes ellopott. A nyomozás alapján *Klós* János bátaszéki lakost gyanúsítják, ki az ügyészségnek jelentetett.

— **Katonai lóvásár.** Högyészen január 30-án országos katonai lóvásárt tartanak, melyen nemesebb származású 3 éves csikókat is megvesznek. Szép szarvasmarhára is sok vevő jelentkezett.

— **Féltékeny férj.** *Kauder* János mórági hentes már régóta rossz viszonyban él feleségével *Szalbach* Magdolnával állítólag azért, mert felesége megcsalja. E hó 14-én este az asszony egyik rokonától szüleinek házához ment egy másik asszonynyal együtt s így a férj az utcán nem támadhatta reá. Azonban megleste kívülről az ablakon át, hogy mikor marad a felesége egyedül a szobában s ekkor az ablakon keresztül reá lőtt, de szerencsére nem taláta.

— **Megugrott „táltos.”** Felsőregh községben folyó hó 16-án özv. Somogyi Juliánától egy ismeretlen, magát „Táltos“-nak nevező egyén 300 koronát csalt ki, régi, ismert módon. Előadta ugyanis Somogyinének, hogy az ireghi határban igen sok arany van elásva és ő 8000 korona értékű aranyat ad neki 300 koronáért. Somogyiné beleegyezett a jó üzletbe és este 8 órakor a „Táltos“-sal kiment a határba, aki, ott az aranyat 454 drb sárgára festett értéktelen játszópénz alakjában, persze a 300 korona ellenében átadta özv. Somogyinének azzal, hogy ő most elmegy, de nemsokára visszatér. Persze Somogyiné hasztalan várta vissza. Kézkerítése iránt a nyomozás mgindult.

— **A pálinka áldozata.** *Cseszkó* Istvánné paksi lakos e hó 20-án nagyon bepálinkázott és éjjel a rendőrök az utcáról a község-házára vitték, ahol a sok pálinka következtében még az éjjel a rendőrségi fogházban meghalt.

— **Tyuk lopás.** Folyó hó 16-án éjjel *Farkas* István decsi gulyás óljából 4 drb. *Barna* József Orbó pusztai lakostól pedig 7 drb. tyukot loptak el. A tettes *Sárközi* József sárpilisi cigány, ki már több ízben volt hasonló lopásért büntetve.

VIDÉK.

Dunaföldvár.

A nők a társadalomban.

Dunaföldváron mostanában a nők „vezetnek.“ Ők tesznek, fáradszók, lelkesednek, lelkesítnek, áldoznak a társadalomban a társadalomért, hogy nemes szórakozásokról, műkedvelői előadásokról, vidám mulatságokról gondoskodjanak.

Megkapó, szép jelenség, mikor a nemes gondolkodású uriaszonyok személyesen keresik fel a szereplésre hivatottakat. Nekik nincs ellenmondás, vállalkozásukat mindenkor sikernek kell koronáznia. S nem kímélnék időt, fáradságot, sőt még a jósolni szokott balsiker sem ijeszti meg őket. Amit tesznek, csak a jótékony és nemes célért teszik, ha még „ráfizetnének“ is, az érdem, a dicsőség az övék marad! De a ráfizetés nem történt meg és úgy látszik, nem is fog megtörténni soha. Az eszmének diadalmaskodnia kell minden felett, a jótékony cél pártolnia kell mindenkinek, legkivált az értelmiségnek.

Szerénységük tiltja, hogy nevüket említsem. Dunaföldvár, de még a vidék közönsége is sikereiben gazdag működésük után ismeri őket, hálával adózik már ugyanis a nemes asszonyoknak, kik elismerést nem várnak, nem keresnek, de kiknek megannyozott tevékenységük a társadalomért van.

Gyenge tollammal nem elismerést akarok ide karczolni, csak tudvólóm őket s gratulálók nekik, hogy nemes vállalkozásaikkal alaposan „lefőzték“ a vállalkozásban, de a kivitelben sem igen erős és összetartó dunaföldvári „aranyifjúságot.“

S ha már megkezdték s a kezdet pálmát ígér, a dunaföldvári meglehetősen laza és ingó alapon épült társadalmi viszonyok „átgyurása“ lesz legszebb feladatuk, melyhez őszinte sikert kíván tisztelő hívők.

Dunaföldvár, 1907. január 17.

Vastagh Ferencz.

Heti apróságok.

Ellenőrizhetlen hírek. A mult héten itt járt Pulszky Garibaldi, Máv. üzemvezető s mondják, annyira meglepte a mi vonatunk gyorsasága, hogy fogadást ajánlott az amerikai Pacificnak, hogy hamarabb Sárbogárdon, lesz ő a mi vasutunkkal, mint a Pacifical. A Pacific azonban nem merete elfogadni a fogadást.

(Igaz, csak abból az okból nem, mert a Pacific egyáltalán nem közlekedik Szekszárd és Sárbogárd között.)

Az üzemvezető úr egyébként alapos vizsgálat alá vette a szekszárdi vasutállomást, annak berendezését nemcsak mint, de Szekszárd igényeihez képest luxus-szerűnek találta. Figyelmeztette ugyan valaki, hogy bár a peronjegy árát irgalmatlanul bevasalják rajtunk, peronunk mégis az Isten szabad ege alatt van, de az üzemvezető urat ez sem hozta zavarba, feltekintve a csillagos égre, mosolyogva csak ennyit mondott:

Hát ez a felséges kilátás nem éri meg a hatost, azért a nyomorult pár fillérért még talán — külön távesövet is akarnának?

A Wallensteinek Magyarországon. A Wallenstein név megint szerepel a magyar történelemben. De míg a híres Wallenstein friedlandi herceg a harmincz éves háborúban csak el akarta fogni Bethlen Gábort, Wallenstein, a Róza alaposan meg is fogta — Polonyit.

Wallensteinnek hős harcáról
Egy Schiller zengett éneket
S bárónék harcát a Napban
„Siller“ mellett élvezheted!

Polonyi rég declinálta
Ezt a szót hogy: rosa —
És most őt declinálta el:
Egy szekszárdi — Róza.

Életfilozofia. Nem csak a rózsáknak, de a — Rózáknak is van — tövistük.

Szegény Polonyi, a *határidő* üzletel akarja eltörölni s most a börze az ő fejét akarja szállítani — *határidőre*.

Annyi bizonyos, hogy az igazságügy-miniszter ur, ha arra kerülne a sor, Lengyel Zoltán nem kezdené meg az általa megígért — *halálbüntetés eltörlését*.

Drága tüzelőszer. Egy vagyonos szekszárdi apa nem győzte pénzei budapesti, egyetemet járó fiát. Gondolta meglepi, mit csinál a gyerek? Az esti vonattal Budapestre utazott tehát, de a fiut csak úgy éjfél tájban találta meg egy kávéházban, amikor éppen a kassza frajljának udvarolt.

— Ni-ni hát te itt vagy?

— I... igen, itt vagyok édes apám, mert izé... látja papa, — spórolni kell. Olyan drága a szén, azaz egyáltalán kapni sem lehet egész Budapesten, kénytelen vagyok ide járni — *melegedni*.

— Jó, jó édes fiam, de egy kicsit még jobban is spórolhatnál, ölesőbb *tüzelő anyag* is megtenné, mint a kisasszonynak tüzes fekete szeme...

Hiba a birói fizetés rendezés körül. A szekszárdi kir. törvényszék szolgálati időre legöregebb, de kedélyességre legfiatalabb táblabírája, mindnyájunk nagy öröme a 8000 koronás fizetési fokozatba lépett elő.

— Azért mégis *hiba* van a fizetés rendezés körül — mondja ő a gratulálóknak.

— Hogy-hogy? — hüledeznek minden oldalról.

— Hát csak úgy, hogy mint a káplánnak püspökségen, a joggyakornoknak is táblabíróságon kellene kezdeni...

Páratlan meglepetés. A jurista bál pártját ritkító mulatságnak ígérkezik. A rendezőség ugyan a legnagyobb titokban tartja a tervbe vett meglepetést, szemfüles riporterünk azonban mégis kinyomozott annyit, hogy: minden, a bálon megjelenő leány kap egy fényes táncrendet és... és... egy csinos, szolid — völégényjelöltet, legalább aljegyzői, vagy albirói rangban. „Nehezebb természetű“ (értsd 20,000 forintot felüli) hölgyek már fiskálist is igényelhetnek...

Pech-e, vagy isteni gondviselés. — A Szekszárd-bátai Dunavédgártársulat illusztris főmérnökét nagy pech érte.

— Hogy-hogy?

— Hát egy nappal később jött meg a fagy, mint a hogy a gerjén torlasz eluszott, pedig ha ez a torlasz oda fagy, olyan árvíz lett volna itt, mint a pinty, ekkor pedig a főmérnök ur még egy krájezlit kapott volna a lovagkereszjéhez. Hát nem pech ez?

Még egy krájezlit? barátom, biz Isten, nem tudja az ember: pech volt-e ez, vagy — *istenti gondviselés?*

Becsületből. Egy magával elégedetlen embernek feltettük a kérdést, hogy mi is szeretne hát lenni voltaképpen? A felelet ez: január elején doktor, patikáros; január végén, február elején osztalékos bankigazgató; márcziusban, a szeles április elején bankár, vagy villatulajdonos Abbáziában; május 1-én szocialista vezér, a hónap többi részében azonban gazda áldásos májusi esővel; júniusban nagy birtokos, arató, cséplősztrájk és jégeső — nélkül; augusztusban tanár, vagy törvényszünetes táblai, esetleg kuriai bíró; szeptemberben, októberben nagy szőlős gazda derült idővel; novemberben is ez, de hatványozott mennyiségű és pompás minőségű borral és sok borkereskedővel... Ennyi az egész...

— Nini, de deczembert egészen kifelejtet?

— Dehogy, de tudod akkor már csak *becsületből* is dolgoznék az ember valamit, valami *magasabb rangu* állami vagy megyei hivatalban...

Ráspoly.

EGYHÁZI ÜGYEK.

Orgona avatás felsőházi. Szép ünnepélyben volt része a felsőházi ág. hitv. ev. egyháznak. Ugyanis f. hó 20-án avatták fel a gyülekezetnek újonnan szerzett 20 változatu orgonáját. Az ünnepély alkalmával *Hammel* Alajo kétyi ev. lelkész megható imája után *Müller* Róbert felsőházi lelkész az ég áldását kérte az új műre s szép szavakkal adta át rendeltetésének az igazán sikerült, kitünő hangú orgonát, melyet *Bús* Imre kántor mutatott be. Ezután a zsufolásig megtelt templomban a helybeli lelkész tartott ünnepi szónoklatot. Utána az egyház által megbízott bíráló bizottság vizsgálta meg az orgonát, melyet kifogástalannak, tökéletesnek talált. Végül ifjú *Angszter* J. gyönyörködtette még művészi orgonajátékával az egybegyűlt közönséget. — Az orgonát az *Angszter* József és fia pécsi cég készítette. A minden ízében sikerült mű nevezett cégnek dicséretére s a felsőházi buzgó egyháznak dicsére válik.

PÉNZINTÉZETEK

A Szekszárdi Takarékpénztár 60-ik évi mérlege.

Szekszárd legrégebb és legtekintélyesebb vagyonnal rendelkező pénzüzetének mérlege fekszik előttem. Egyszerű, változatlan a mérleg külső képe, nem halad a divattal, következetes az egyszerűségben, akár csak az igazgatóság a körültekintő, gondos vezetésben. A kereskedelem két jellegzetes alakkal találkozunk. Az egyik arra törekszik, hogy minél több üzletet kössön, habár kevesebb haszonnal és csekélyebb realitással is, azt tartván, hogy a forgalom nagysága pótolja a haszon kevesletet és megtéríti a nem szór szál hasogatással kötött üzletből származó esetleges veszteséget. A másik nem köt inkább üzletet, de ragaszkodik a tisztas polgári haszonhoz és a kockázatot a mini málsra szorítja le. A kereskedők eme utóbbi vállfájához tartozik a Szekszárdi Takarékpénztár. Az üzletkötésben követett eljárása az 1906-ik évben is helyesnek bizonyult, a körültekintő gondosság nem akadályozta meg fejlődését, szilárd lépésekkel haladt előre.

A lefolyt évben a váltóknál 84,910 K 88 f. a jelzálog kölcsönöknél 50,207 K 83 f. a folyó számla kölcsönöknél 139,568 K 88 f. az összes forgalomnál 3,521,621 K 50 f. volt az emelkedés, amely igazolja, hogy a vezetőség eljárása helyes, az üzlet emelkedését eredményezi.

A tiszta nyereség a mult évvel szemben 15,226 K. 31 f. emelkedést mutat, amely magyarázatát az élénkebb pénzkeresletben (a jelzálog üzletnél 22,825 K. 54 kamat jövedelem emelkedés volt), állami adók csökkentésében és az érték papiroknál, a mult évi erős árfolyam változás megszüntetésében találja. A pénzkereslet fokozódását élénken világítja meg az is, hogy daczára annak, hogy a betét állomány 457,654 K 23 fillérrel szaporodott, a más intézeteknél mult évben elhelyezett tőkéből 348,985 K 22 fillért sikerült előnyösebb kamatoztatás mellett kölcsönkép kiadni. — A 80,167 K 98 f. tiszta nyereségből a jutalékok, jutalmazások és jótékony cél levonása után rendelkezésre álló 74,573 K 45 f. — ha a részvények forgalmi értékét 600 koronában vesszük számításba, 10-34% jövedelemnek felel meg, amélyből 30 K osztalék 50%-nak felel meg, s így a részvények bel értékének emelésére 5-34% fordittatik. Ha azonban figyelembe vesszük még azon körülményt, hogy a tartalék alap kamata 5,116 K 21 f. a mérlegben veszteségnek van feltüntetve, a részvények belértéke tulajdonképp 6-05% kal emelkedik, a nyereség pedig 11-05% kamatozásnak felel meg.

A mérleg főbb tételei a következők: Összes forgalma volt az intézetnek 20,013,821 K 52 fillér. Összes vagyon 6,213,977 K 44 f. amelyből váltóknál 675,735 K, jelzálog köl-

esőnökből 3,341.884 K 59 fillér, kezességi kölcsönökből 341,938 K 51 f., folyó számla kölcsönökből 1,019,214 K 57 f., idegen pénzüintézeteknél 186,357 K 19 f., értékpapirokban 264,406 K 34 f., értékpapirokra adott előleg kölcsönökből 16,091 K van elhelyezve.

Az intézet alaptőkéje 240,000 K, tartalék alapok 196,370 K, osztalék alap 20,000 K, egyéb alapok 117,003 K 24 fillér. Betétek 5,446,415 K 27 fillért képviseltek. Bruttó nyereség 339,737 K 06 f, tiszta nyereség a múlt évi 12,560 K 27 áthozattal együtt 92,728 K 25 f. tényleges évi tiszta nyereség tehát 80,167 K 98 f. Az alapszabályszerű levonások után rendelkezésre álló 72,686 K 26 f., felosztására az igazgatóság a február 7-én tartandó közgyűlés elé a következő javaslatot terjeszti:

Adassék 1. 1200 drb részvény után 30 koronás osztalék fejében 36,000 2. szelvény bélyegre 153 K 60 f. 3. tisztelet díjra 1000 K, 4. jótékony célra 1,680 K, 5. rendkívüli tartalék alapra 10,000 K, 6. értékpapir tartalék alapra 10,000 K, 7. gyakorlati jutalmazására 100 K, 8. szolgál jutalmazására 190 K, vitessék át 1907. évre 13,562 K 66 fillér.

Hogy mily bizalommal viseltetnek a tőkés az intézet iránt, az bizonyítja, hogy a múlt évi 4.988,761 K 04 fillér betét állománya 457,654 K 23 fillérrel emelkedett. De méltán reá is szolgál az intézet ezen bizalomra, mert tartaléktőkéit évközben és a felosztási javaslat szerint összesen 29,158 K 12 fillérrel emelte, úgy hogy tartalék alapjai 357,381 K 63 f. tesznek ki az alaptőkével pedig az intézet alapvagyona 597,381 K 63 fillér.

A Dunaföldvári Polgári Takarékpénztár első évi mérlege.

Mikor megindult a mozgalom, hogy Dunaföldváron megalakítsák a 4-ik takarékpénztárt, sokan mosolyogva nézték e törekvést és fogadást ajánlottak, hogy nem sikerül a részvénytőke felét összehozni. Az igazat megvallva, annak idején mi is sokatuk a négy pénzüintézetet Dunaföldváron. Szekszárd után itélünk s így csalódtunk, mint ahogy csalódtak azok, akik a részvénytőke összehozásában sem bíztak. Szekszárdon más viszonyok vannak. Itt daczára, hogy két hatalmas részvénytársaság és egy szövetkezet működik, mégis van fiókja a „Tolna Polgári” „Tolna Vidéki” „Székesfehérvári Takarékpénztárnak”, a bonyhádi „Segélyegyletnek”, a vidéken pedig a budapesti, a bajai pénzüintézetek dolgoznak. Dunaföldvárnak hatalmas vidéke van, jó talaja a kölcsön elhelyezésnek és nemhogy más intézetek állítanak Dunaföldváron fiókot, hanem a földvári intézetek állítanak megyénkben, Fehér- és Pestvármegyében. Ezen tagadhatatlan kedvező földrajzi fekvés és a szekszárdinál élénkebb kereskedelem és vállalkozási szellem teszik érthetővé, hogy az alapítóknak sikerült összehozni a részvénytőkét a „Polgári Takarékpénztárhoz”; az igazgatóságnak pedig sikerült egy év és másfél hónap alatt oly lendületet adni az intézetnek, amely nemcsak kedvezőnek, de igen jónak mondható üzleteredményt nyújtott. A pénzüintézet 1905. november 6-án kezdte el működését és ezen idő alatt a pénzkereskedés összes üzletágait művelte. Az összes forgalom 2,559.106 kor. 84 fill. volt. Kezdő intézet iránti bizalom igen szép tanujele a betét állomány amely 412.551 kor. 73 fill. és a visszleszámitolás, amely 237.917 koronát tesz ki az év végén. Az igazgatóság ügyességét bizonyítja, hogy váltókölcsonökből 1,281,501 kor. 55 fill., kötvényekre 47.931 kor. 16 fill., folyó számla kölcsönökből 671.257 kor. 65 fillért helyeztek ki, amelyekből az év végén következő állományok maradtak fent: Váltókban 756.514 kor. 37 fill., kötvényekben 42.359 kor. 90 fill., folyó számla kölcsönökből 43.001 kor. 59 fill. A tiszta nyereség 20031 kor. 21 fill. volt, amelynek felosztása tárgyában az igazgatóság a közgyűlés elé a következő javaslatot terjeszti: Adassék:

1. 1000 drb. részvény után osztalékban: a 10 kor. 10.000 kor. 2. Tartalék alapra az alapszabályszerű 10% 2000 kor. 3. Tartalék alap külön dotálására 1000 kor. 4. Igazgatóság alapszabályszerű jutaléka 12% 2400 kor. 5. Felügyelő bizottság alapszabályszerű jutaléka 3% 600 kor. 6. Tisztviselők alapszabályszerű jutaléka 1% 200 kor. 7. Veszteségi tartalék alapra 1500 kor. 8. Külön jutalmazásokra 300 kor. 9. Jótékony célra 50 kor. Jövő évre vitessék át 1981 kor. 21 fillér.

Ha figyelembe vesszük, hogy a 200 kor-val kibocsájtott részvények forgalmi értéke ezidőszerint 250 kor. az osztalék 4%-nak felel meg, a jutalékok, jutalmak és jótékony célra adott összegek levonása után jelentkezett 16.481 kor. 21 fill. pedig a 250.000 kor. tőke 6-59 %-ának. Az intézet alaptőkéje 200.000 kor., tartalék alapjai pedig a felosztási javaslat szerint 4500 kor. Az első év eredményéből és a forgalomból arról nyer a szemlélő bizonyosságot, hogy az intézet megalapítása nemcsak jogosult volt, de működése azon mederben folyik, amelyből a meg erősödés, megizmosodás származik.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

Választmányi ülés. A szekszárdi kaszinó választmánya, Kurz Vilmos soros elnöklésével f. hó 25-én ülést tartott. Új tagokul felvették: Bergman Lajost és Weiner Imrét. Ezután előterjesztették a Cservényi Lukács számvizsgáló által megvizsgált 1906. évi számadásokat. A házipénztár bevétele volt 6610 kor. 10 fill., kiadása 6497 kor. 01 fill., maradványa 113 kor. 09 fill. A házalap bevétele 24137 kor. 31 fill., kiadása 16286 kor. 89 fill., maradvány készpénzben 7350 kor. 42 fill. és sorsjegyekben 4624 korona. Bazárépítési alap 25044 kor. 53 fill. bevétel, 16410 kor. 68 fill. kiadás, maradvány pedig 8633 kor. 55 fill. A Bezerédj-szoboralap maradványa 26215 kor. 94 fill. A Simontsits-könyvtár-alap 1079 kor. 46 fill., Váradi Antal alap 139 kor. 12 fill. Az 1907. évi költségelőirányzatot 46409 kor. 32 fill. bevétellel, 37218 kor. 73 fill. kiadással és 9190 kor. 59 fill. felesleggel állapították meg. A tagok száma az év végén 234 rendes és 59 vidéki. A könyvtár részére a költségvetésbe 1000 koronát, a bebutorozásra 7500 koronát vettek fel s Rácz Józsefnek, a kaszinó fardatlatlan pénztárnokának múlt évi buzgó működése elismerésül 200 korona tiszteletdíjat állapították meg.

Tűzoltók gyűlése. A szekszárdi önk. tornász-tűzoltó egyesület múlt vasárnap tartotta meg közgyűlését Boda Vilmos elnöklete alatt. Az elnöki jelentést, mely az évközben történt eseményekre kiterjeszkedik és amelynek végén a tagokat a tűzoltás ügyének szeretetére buzdítja, tudomásul vették. A számadást elfogadták. Számvizsgálóul Czéh Antalt választották meg.

Kaszinói tisztújítás. A Gyönki Kaszinó január 21-én tartotta évi közgyűlését Várkonyi Imre helyettes elnök elnöklete alatt. Az elnök évi jelentését tudomásul vették, a pénztárnoknak a fölmentést megadták, a költségelőirányzatot csekély módosítással elfogadták s a butor beszerzési alapra 500, a gyönki népiszkolák részére, magyarosítási célra pedig 400 koronát fordítottak. Weinberger Béla koronák elnöklete alatt megválasztották elnökké dr. Nozdroviczky Ferencz, pénztárossá Róthausz Illés, háznagygyá Fördös Mihály, könyvtárossá Ürögdy József, jegyzővé Batogh János, választmányi tagokká pedig Várkonyi Imre, báró Előd Elemér, Ovári Ferencz Haks Ferencz, dr. Keck László, Gutrunz János, dr. Róthausz Izidor és Fördös Mihály. Így majdnem teljesen új emberek jutottak be úgy a tisztikarba, mint a választmányba. A gyűlés végén dr. Mányó Gyula vigalmi bizottság elnök lemondott. Visszalépése maga után vonta Fejér Elza és Sziráki Dóra budapesti művésznők visszalépését is a kaszinó február hetedik hangversenyén való közreműködéstől, aminek következtében a hangverseny elmarad.

A Nádorcsatorna-társulat közgyűlése. A Nádorcsatorna-társulat Zichy Nándor gróf elnöklete alatt február hó 15-én d. e. 9 órakor, Szekszárdon, a vármegyeház kistermében tartja ez idei rendes közgyűlését. A közgyűlést megelőzőleg 14-én d. u. 4^{1/2} órakor ugyanott a társulat választmánya tartja ülését.

A temetkezési egyesület közgyűlése. A szegzárdi temetkezési egyesület folyó hó 20-án tartotta dr. Fent Ferencz szentszéki tlnök elnöklete alatt évi rendes közgyűlését. Az elnöki jelentést, mely az egyesület erősödését, gyarapodását igazolja, tudomásul vették. A Zarubay Ferencz pénztáros által előterjesztett számadást 25553 kor. 96 fill. bevétellel, 25038 kor. 46 fill. kiadással és 515 kor. 50 fill. maradvánnyal elfogadták és a felmentvényt megadták. Az alapszabályok módosítására és a halottas kocsinak az egyesületen kívül állók használatára való átengedésére vonatkozó indítványok elvetése után megejtették a tisztújítást. A régi tisztviselőket választották meg újból. A Bencsik Kálmán elháltával megüresedett számvizsgálói tisztre — kinek elhunytá felett a közgyűlés részvétét fejezte ki — Tóth Andort, ennek helyére, a választmányba Ferdinand Jánost rendes, Wallacher Lajos póttagot választották meg.

Olvasóköri tisztújítás. Az alsónyéki polgári olvasókör folyó hó 2-án tartotta tisztújító közgyűlését, a melyen elnök lett: Asztalos Péter, II-od elnök: Magyar István, jegyző: ifj. Zsíkó Péter, pénztáros: Kovács Pál, igazgató: ifj. Tóth J. István, könyvtáros: ifj. L. Kovács János, választmány: Szabó Károly, ifj. A. Zsíkó János, P. Szikszai János, Szabó Antal, Csapaj János és Szücs János.

TANÜGYI HIREK.

A kir. tanfelügyelő köruton. A kir. tanfelügyelő e héten vizsgálta meg a paksi iskolákat és elnökölt a Cseresnyés pusztai községi tanítóválasztáson, valamint részt vett Kun Kálmán fejelemi vizsgálatán.

Iskola bezárás. Bölcse községben a vörheny betegség terjedésének meggátlása érdekében Dóry Pál alispán az összes népiszkolák bezárását elrendelte.

Menedékházvezetőnői választás. A felsőnánai községi állandó menedékházvezetőnői állomásra Tanner Bálintné okl. óvónő választott meg.

Iskolaszaporítás. Ódalmádon felépült a II-ik iskola.

Községi iskolaszék megalakulása. A görbői községi iskolaszék f. hó 13-án új alakult. Elnök: Molnár Imre, gondnok: Jugovics Vincze és jegyző Tanos Gizella lett.

Utmutató. Az iskolai költségvetések és számadások elkészítéséről igen jó utmutatót irt Tevely László kaposvári kir. p. t. ig. számellenőr. Ára 4 korona. Beszerzésre ajánlható.

Áll. msegélyek. Darányi István várdombi rk. kántortanító II. évtődős korpótlékának fedezésére 200 koronát, Schleier Katalin dunaszentgyörgyi ev. ref. tanító korpótlékának fedezésére pedig évi 100 korona államségélyt utalványozott a miniszter.

Megnyitott iskola. Az Ózsák-pusztai iskolát megnyitották, miután a vörheny betegség megszűnt.

MULATSÁGOK.

A polgári olvasókör táncestélye. A szekszárdi polgári olvasókör február hó 11-én saját helyiségeiben Garay Ferenc zenekarának közreműködésével zártkörű táncestélyt rendez. Belépti díj személyenként 1 korona. Kezdeté este 8 órakor.

Műkedvelői előadás. A szekszárdi ev. ref. olvasókör február hó 3-án adja elő Csepreginek a „Piros Bugyelláris” című népszínművét a „Szekszárd Szálló” nagytermében. A darab rendezésére a körnek sikerült megnyerni Szendrei Lászlót, az énekszámokat Linhardt Ignác tanította be. Helyárak:

VIDÉK.

Dunaföldvár.

A nők a társadalomban.

Dunaföldváron mostanában a nők „vezetnek.” Ők tesznek, fáradsnak, lelkesednek, lelkesítenek, áldoznak a társadalomban a társadalomért, hogy nemes szórakozásokról, műkedvelői előadásokról, vidám mulattságokról gondoskodjanak.

Megkapó, szép jelenség, mikor a nemes gondolkozású uriaszonyok személyesen keresik fel a szereplésre hivatottakat. Nekik nincs ellenmondás, vállalkozásokat mindenkor sikernek kell koronáznia. S nem kímélnék időt, fáradságot, sőt még a jósolni szokott balsiker sem ijeszti meg őket. Amit tesznek, csak a jótékony és nemes célért teszik, ha még „ráfizetnének” is, az érdem, a dicsőség az övék marad! De a ráfizetés nem történt meg és úgy látszik, nem is fog megtörténni soha. Az eszmének diadalmaskodnia kell minden felett, a jótékony cél pártolnia kell mindenkinek, legkivált az értelmiségnek.

Szerénységük tiltja, hogy nevüket említsem. Dunaföldvár, de még a vidék közönsége is sikereiben gazdag működésük után ismeri őket, hálaadózik már ugyanis a nemes asszonyoknak, kik elismerést nem várnak, nem keresnek, de kiknek megannyozott tevékenységük a társadalomban a társadalomért van.

Gyenge tollammal nem elismerést akarok ide karczolni, csak üdvözlöm őket a gratulációk nekik, hogy nemes vállalkozásaikkal alaposan „lefőzték” a vállalkozásban, de a kivételben sem igen erős és összetartó dunaföldvári „aranyifjúságot.”

S ha már megkezdtek a kezdet pálmát ígér, a dunaföldvári meglehetősen laza és ingó alapon épült társadalmi viszonyok „átgyurása” lesz legszebb feladatuk, melyhez őszinte sikert kíván tisztelő hívük.

Dunaföldvár, 1907. január 17.

Vastagh Ferencz.

Heti apróságok.

Ellenőrizhetlen hírek. A mult héten itt járt Pulszky Garibaldi, Mv. üzletvezető s mondják, annyira meglepte a mi vonatunk *gyorsasága*, hogy fogadást ajánlott az amerikai Pacificnak, hogy hamarabb Sárbogárdon lesz ő a mi vasutunkkal, mint a Pacifical. A Pacific azonban *nem mer*te elfogadni a fogadást.

(Igaz, csak abból az okból nem, mert a Pacific egyáltalán nem közlekedik Szekszárd és Sárbogárd között.)

Az üzletvezető úr egyébként alapos vizsgálat alá vette a szekszárdi vasatállomást, annak berendezését nemesak mintá, de Szekszárd igényeire képest luxus-szerűnek találta. Figyelmeztette ugyan valaki, hogy bár a peronjegy árát irgalmatlansággal bevasalják rajtunk, peronunk mégis az Isten szabad ege alatt van, de az üzletvezető urai ez sem hozta zavarba, feltételezve a *csillagos égre*, mosolyogva csak ennyit mondott:

Hát ez a felsőes kilátás nem éri meg a hatost, azért a nyomasztó pár filléért meg talán — külön távesővet is akarnának?

A Wallensteinok Magyarországon. A Wallenstein név megint szerepel a magyar történelemben. De míg a híres Wallenstein friedlandi herceg a harmincz éves háborúban csak el akarta fogni Bethlen Gábort, Wallenstein, a Róza alaposan meg is fogta — Polonyit.

Wallensteinnak hős harcáról
Ezt a szót hogy: rosa —
S bárónék harczat a napban.
„Siller” mellett élvezheted!

Polonyi rég deklináta
Ezt a szót hogy: rosa —
És most őt deklináta el:
Egy szekszárdi — Róza.

Életfilozofia. Nem csak a rózsáknak, de a Rózsáknak is van — tövisük.

Szegény Polonyi, a *határidő* üzletet akarja eltörölni s most a törpe az ő fejét akarja szállítani — *határidőre*.

Annyi bizonyos, hogy az igazságügy-miniszter ur, ha arra kerülne a sor, Lengyel Zoltánon nem kezdené meg az általa megígért — *halálbüntetés eltörlését*.

Drága tüzelőszer. Egy vagyonos szekszárdi apa nem győzte pénzzel budapesti, egyetemét járó fiát. Gondolta meglepi, mit csinál a gyerek? Az esti vonattal Budapestre utazott tehát, de a fiút csak úgy jéféltájban találta meg egy kávéházban, amikor éppen a kassza frajllának udvarolt.

— Ni-ni hát te itt vagy?

— I... igen, itt vagyok éles apám, mert izé... látja papa, — spórolni kell. Olyan drága a szén, azaz egyáltalán kapni sem lehet egész Budapesten, kénytelen vagyok ide járni — *melegedni*.

— Jó, jó édes fiam, de egy cicsit még jobban is spórolhatnál, ölecsőbb *tüzelő anyag* is megtenné, mint a kisasszonynak tüzes fekete szeme...

Hiba a bírói fizetés rendezés körül. A szekszárdi kir. törvényszék szolgálati időre legöregebb, de kedélyességre legfiatalabb táblabírája, mindnyájunk nagy öröme a 8000 koronás fizetési fokozatba lépett elő.

— Azért mégis *hiba* van a fizetés rendezés körül — mondja ő a gratulálóknak.

— Hogy-hogy? — hüledeznek minden oldalról.

— Hát csak úgy, hogy mint a káplánnak püspökségen, a joggyakorlónak is táblabíróiságon kedene kezdeni...

Páratlan meglepetés. A jurista bál pártját ritkító mulatságnak ígérkezik. A rendezőség ugyan a legnagyobb titokban tartja a tervbe vett meglepetést, szemfüles riporteriünk azonban mégis kinyomozott annyit, hogy: minden, a bálon megjelenő leány kap egy fényes tánczrendet és... és... egy esinos, szolid — völégényjelöltet, legalább aljegyzői, vagy albírói rangban. „Nehezebb természetű” (értésd 20,000 forintot felüli) högyek már fískálit is igényelhetnek...

Pech-e. vagy isteni gondviselés. — A Szekszárd-béitai Dunavédgártársul. tülusztrus főmérnökét nagy pech érte.

— Hogy-hogy?

— Hát egy nappal később jött meg a fagy, mint a hogy a gerjéni torlas eluszott, pedig ha ez a toriasz oda fagy, o fan árvíz lett volna itt, mint a pinty, ekkor pedig a a főmérnök ur még egy krájez it kapott volna a lovagkereszjéhez. Hát nem pech ez?

Még egy krájezlit? barátom, óz Isten, nem tudja az ember: pech volt-e ez, vagy — *istení gondviselés?*

Becsületből. Egy magával egedetlen embernek feltettük a kérdést, hogy mi is szeretne hát lenni voltaképpen? A felelet ez: január elején doktor, patikáros; január végén, február elején osztalékos bank gazgató; márcziusban, a szeles április elejé bankár, vagy villatulajdonos Abbáziában; május 1-én szocialista vezér, a hónap többi részében azonban gazda áldásos májusi esővel; júniusban nagy birtokos, arató, esélősztrájk és jégeső — nélkül; augusztusban tanár, vagy törvényszünetes táblai, esetleg kuriai bíró; szeptemberben, októberben nagy szőlős gazda derült idővel; novemberben is ez, de hatványozott mennyiségű és pompás minőségű borral és sok borkereskedővel... Ennyi az egész...

— Nini, de deczembert egészen kitélejtet!

— Dehogy, de tudod akkor már csak *becsületből* is dolgoznék az ember valomit, valami *magasabb rangu* állami vagy megyei hivatalban...

Barapoly.

EGYHÁZI ÜGYEK.

Orgona avatás Felsőnánán. Szép ünnepélyben volt része a felsőnánai ág. hitv. ev. egyháznak. Ugyanis f. hó 20-án avatták fel a gyülekezetnek újonnan szerzett 20 változatu orgonáját. Az ünnepély alkalmával *Hammel* Alajo kétyi ev. lelkész megható imája után *Müller* Róbert felsőnánai lelkész az ég áldását kérte az új műre s szép szavakkal adta át rendeltetésének az igazán sikerült, kitünő hangú orgonát, melyet *Büsz* Imre kántor mutatott be. Ezután a zsutólásig megtelt templomban a helybeli lelkész tartott ünnepi szónoklatot. Utána az egyház által megbízott bíráló bizottság vizsgálta meg az orgonát, melyet kifogástalannak, tökéletesnek talált. Végül ifju *Angszler* J. gyönyörködtette még művészies orgonajátékával az egybegyült közönséget. — Az orgonát az *Angszler* József és fia pécsi czég készítette. A minden ízében sikerült mű nevezett czégnek dicséretére s a felsőnánai buzgó egyháznak díszére válik.

PÉNZINTÉZETEK

A Szegzárdi Takarékpénztár 60-ik évi mérlege.

Szekszárd legrégebb és legtekintélyesebb vagyonnal rendelkező pénzüintézetének mérlege fekszik előttem. Egyszerű, változatlan a mérleg külső képe, nem halad a divattal, következetes az egyszerűségben, akár csak az igazgatóság a körültekintő, gondos vezetésben. A kereskedelemben két jellegzetes alakkal találkozunk. Az egyik arra törekszik, hogy minél több üzletet kössön, habár kevesebb haszonnal és csekélyebb reálítással is, azt tartván, hogy a forgalom nagysága pótolja a haszon kevesletet és megtéríti a nem szór szál hasogatással kötött üzletből származó esetleges veszteséget. A másik nem köt inkább üzletet, de ragaszkodik a tisztas polgári haszonhoz és a kockázatot a mini málisra szorítja le. A kereskedők eme utóbbi vállfajához tartozik a Szegzárdi Takarékpénztár. Az üzletkötésben követett eljárása az 1906-ik évben is helyesnek bizonyult, a körültekintő gondosság nem akadályozta meg fejlődését, szilárd lépésekkel haladt előre.

A lefolyt évben a váltóknál 84,910 K 88 f. a jelzálog kölcsönöknél 50,207 K 83 f. a folyó számla kölcsönöknél 139,568 K 88 f. az összes forgalomnál 3,521,621 K 50 f. volt az emelkedés, amely igazolja, hogy a vezetőség eljárása helyes, az üzlet emelkedését eredményezi.

A tiszta nyereség a mult évvel szemben 15,226 K. 31 f. emelkedést mutat, amely magyarázatát az élénkebb pénzkeresletben (a jelzálog üzletnél 22,825 K. 54 kamat jövedelem emelkedés volt), állami adók csökkentésében és az érték papiroknál, a mult évi erős árfolyam változás megszüntetésében találja. A pénzkereslet fokozódását élénken világítja meg az is, hogy daczára annak, hogy a betét állomány 457,654 K 23 fillérral szaporodott, a más intézeteknél mult évben elhelyezett tőkéből 348,985 K 22 fillért sikerült előnyösebb kamatoztatás mellett kölcsönkép kiadni. — A 80,167 K 98 f. tiszta nyereségből a jutalékok, jutalmazások és jótékony cél levonása után rendelkezésre álló 74,573 K 45 f. — ha a részvények forgalmi értékét 600 koronában vesszük számításba, 10,34% jövedelemnek felel meg, amelyből 30 K osztalék 5% -nak felel meg, s így a részvények belértékének emelésére 5,34% fordítatik. Ha azonban figyelembe vesszük még azon körülményt, hogy a tartalék alap kamata 5,116 K 21 f. a mérlegben veszteségnek van feltüntetve, a részvények belértékének tulajdonkép 6,05% kal emelkedik, a nyereség pedig 11,05% kamatozásnak fel meg.

A mérleg főbb tételei a következők: Összes forgalma volt az intézetnek 20,013,821 K 52 fillér. Összes vagyon 6,213,977 K 44 f. amelyből váltóknál 675,735 K, jelzálog köl-

csönökben 3,341,884 K 59 fillér, kezességi kölcsönökben 341,938 K 51 f., folyó számla kölcsönökben 1,019,214 K 57 f., idegen pénzüintézeteknél 186,357 K 19 f., értékpapírokban 264,406 K 34 f., értékpapírokra adott előleg kölcsönökben 16,091 K van elhelyezve.

Az intézet alaptőkéje 240,000 K, tartalék alapok 196,370 K, osztalék alap 20,000 K, egyéb alapok 117,003 K 24 fillér. Betétek 5,446,415 K 27 fillért képviseltek. Bruttó nyereség 339,737 K 06 f, tiszta nyereség a múlt évi 12,560 K 27 áthozattal együtt 92,728 K 25 f. tényleges évi tiszta nyereség tehát 80,167 K 98 f. Az alapszabályszerű levonások után rendelkezésre álló 72,686 K 26 f., felosztására az igazgatóság a február 7-én tartandó közgyűlés elé a következő javaslatot terjeszti:

Adassék 1. 1200 drb részvény után 30 koronás osztalék fejében 36,000 2. szelvény bélyegre 153 K 60 f. 3. tisztelet díjra 1000 K, 4. jótékony célra 1,680 K, 5. rendkívüli tartalék alapra 10,000 K, 6. értékpapír tartalék alapra 10,000 K, 7. gyarkornok jutalmazására 100 K, 8. szolgák jutalmazására 190 K, vitessék át 1907. évre 13,562 K 66 fillér.

Hogy mily bizalommal viseltetnek a tőkésék az intézet iránt, az bizonyítja, hogy a múlt évi 4,988,761 K 04 fillér betét állomány 457,654 K 23 fillérrel emelkedett. De méltán reá is szolgál az intézet ezen bizalomra, mert tartaléktőkéit évközben és a felosztási javaslat szerint összesen 29,158 K 12 fillérrel emelte, úgy hogy tartalékai 357,381 K 63 f. tesznek ki az alaptőkével pedig az intézet alapvagyonra 597,381 K 63 fillér.

A Dunaföldvári Polgári Takarékpénztár első évi mérlege

Mikor megindult a mozgalom, hogy Dunaföldváron megalakítsák a 4 ik takarékpénztárt, sokan mosolyogva nézték e törekvést és fogadást ajánlottak, hogy nem sikerül a részvénytőke felét összehozni. Az igazat megvallva, annak idején mi is sokalltuk a négy pénzüintézetet Dunaföldváron. Szekszárd után itélünk s így csalódtunk, mint ahogy csalódtak azok, akik a részvénytőke összehozásában sem bíztak. Szekszárdon más viszonyok vannak. Itt daczára, hogy két hatalmas részvénytársaság és egy szövetkezet működik, mégis van fiókja a „Tolna Polgári“ „Tolna Vidéki“ „Székesfehérvári Takarékpénztárnak“, a bonyhádi „Segélyegyletnek“, a vidéken pedig a budapesti, a bajai pénzüintézetek dolgoznak. Dunaföldvárnak hatalmas vidéke van, jó talaja a kölcsön elhelyezésnek és nemhogy más intézetek állítanak Dunaföldváron fiókot, hanem a földvári intézetek állítanak megyénkben, Fehér- és Pestvármegyében. Ezen tagadhatatlan kedvező földrajzi fekvés és a szekszárdnál élelkebb kereskedelem és vállalkozási szellem teszi érthetővé, hogy az alapítóknak sikerült összehozni a részvénytőkéket a „Polgári Takarékpénztárhoz“; az igazgatóságnak pedig sikerült egy év és másfél hónap alatt oly lendületet adni az intézetnek, amely nemcsak kedvezőnek, de igen jónak mondható üzleteredményt nyújtott. A pénzüintézet 1905. november 6-án kezdte el működését és ezen idő alatt a pénzkereskedés összes üzletágait művelte. Az összes forgalom 2,559,106 kor. 84 fill. volt. Kezdő intézet iránti bizalom igen szép tanujele a betét állomány amely 412,551 kor. 73 fill. és a visszleszámitolás, amely 237,917 koronát tesz ki az év végén. Az igazgatóság ügyességét bizonyítja, hogy váltókölcsönökben 1,281,501 kor. 55 fill., kötvényekre 47,931 kor. 16 fill., folyó számla kölcsönökben 671,257 kor. 65 fillért helyeztek ki, amelyekből az év végén következő állományok maradtak fent: Váltókban 756,514 kor. 37 fill., kötvényekben 42,359 kor. 90 fill., folyó számla kölcsönökben 43,001 kor. 59 fill. A tiszta nyereség 20031 kor. 21 fill. volt, amelynek felosztása tárgyában az igazgatóság a közgyűlés elé a következő javaslatot terjeszti: Adassék:

1. 1000 drb. részvény után osztalékban 10 kor. 10 000 kor. 2. Tartalék alapra az alapszabályszerű 10% 2000 kor. 3. Tartalék alap külön dotálására 1000 kor. 4. Igazgatóság alapszabályszerű jutaléka 12% 2400 kor. 5. Felügyelő bizottság alapszabályszerű jutaléka 3% 600 kor. 6. Tisztviselők alapszabályszerű jutaléka 1% 200 kor. 7. Veszteségi tartalék alapra 1500 kor. 8. Külön jutalmazásokra 300 kor. 9. Jótékony célra 50 kor. Jövő évre vitessék át 1981 kor. 21 fillér.

Ha figyelembe vesszük, hogy a 200 kor-val kibocsájtott részvények forgalmi értéke ezidőszámtól 250 kor. az osztalék 4%-nak felel meg, a jutalékok, jutalmak és jótékony célra adott összegek levonása után jelentkezett 16,481 kor. 21 fill. pedig a 250,000 kor. tőke 6-59 %-ának. Az intézet alaptőkéje 200,000 kor., tartalék alapjai pedig a felosztási javaslat szerint 4500 kor. Az első év eredményéből és a forgalomból arról nyer a szemlélő bizonyosságot, hogy az intézet megalkotása nemcsak jogosult volt, de működése azon mederben folyik, amelyből a megerősödés, megizmosodás származik.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

Választmányi ülés. A szekszárdi kaszinó választmánya, Kurz Vilmos soros elnöklésével f. hó 25-én ülést tartott. Új tagokul felvették: Bergman Lajost és Weiner Imrét. Ezután előterjesztették a Cserevnyi Lukács számvizsgáló által megvizsgált 1906. évi számadásokat. A házipénztár bevétele volt 6610 kor. 10 fill., kiadása 6497 kor. 01 fill., maradványa 113 kor. 09 fill. A házalap bevétele 24137 kor. 31 fill., kiadása 16286 kor. 89 fill., maradvány készpénzben 7350 kor. 42 fill. és sorsjegyekben 4624 korona. Bazárépítési alap 25044 kor. 53 fill. bevétel, 16410 kor. 68 fill. kiadás, maradvány pedig 8633 kor. 55 fill. A Bezerédy-szoboralap maradványa 26215 kor. 94 fill. A Simontsits-könyvtár-alap 1079 kor. 46 fill., Várad Antal-alap 139 kor. 12 fill. Az 1907. évi költségelőirányzatot 46409 kor. 32 fill. bevétellel, 37218 kor. 73 fill. kiadással és 9190 kor. 59 fill. felesleggel állapították meg. A tagok száma az év végén 234 rendes és 59 vidéki. A könyvtár részére a költségvetésbe 1000 koronát, a bebutorozásra 7500 koronát vettek fel s Rácz Józsefnek, a kaszinó fáradhatatlan pénztárnokának múlt évi buzgó működése elismerésül 200 korona tiszteletdíjat állapították meg.

Tűzoltók gyűlése. A szekszárdi önk. tornász-tűzoltó egyesület múlt vasárnap tartotta meg közgyűlését Boda Vilmos elnökle alatt. Az elnök jelentést, mely az évközben történt eseményekre kiterjeszkedik és amelynek végén a tagokat a tűzoltás ügyének szeretetére buzdítja, tudomásul vették. A számadást elfogadták. Számvizsgálóul Czéh Antalt választották meg.

Kaszinói tisztújítás. A Gyönki Kaszinó január 21-én tartotta évi közgyűlését Várkonyi Imre helyettes elnök elnökle alatt. Az elnök évi jelentését tudomásul vették, a pénztárnoknak a fölmentést megadták, a költségelőirányzatot csekély módosítással elfogadták s a butor beszerzési alapra 500, a gyönki népiszkolák részére, magyarosítási célra pedig 400 koronát fordítottak. Weinberger Béla korelnök elnökle alatt megválasztották elnöké dr. Nozdovicsky Ferenc, pénztárossá Róthausz Illés, háznagygyá Fördös Mihály, könyvtárossá Ürögdy József, jegyzővé Balogh János, választmányi tagokká pedig Várkonyi Imre, báró Fiáth Elemér, Óvári Ferenc, Haks Ferenc, dr. Keck László, Gutrung János, dr. Róthausz Izidor és Fördös Mihály. Így majdnem teljesen új emberek jutottak be ugy a tisztikarba, mint a választmányba. A gyűlés végén dr. Mányoky Gyula vigalmi bizottsági elnök lemondott. Visszalépése maga után vonta Fejér Elza és Sziráki Dóra budapesti művésznők visszalépését is a kaszinó február hetedik hangversenyén való közreműködéstől, aminek következtében a hangverseny elmarad.

A Nádorcsatorna-társulat közgyűlése. A Nádorcsatorna-társulat Zichy Nándor gróf elnökle alatt február hó 15-én d. e. 9 órakor, Szekszárdon, a vármegyeház kistermében tartja ez idei rendes közgyűlését. A közgyűlést megelőzőleg 14-én d. u. 4 $\frac{1}{2}$ órakor ugyanott a társulat választmánya tartja ülését.

A temetkezési egyesület közgyűlése. A szegvárdi temetkezési egyesület folyó hó 20-án tartotta dr. Fent Ferenc szentszéki ülnök elnökle alatt évi rendes közgyűlését. Az elnöki jelentést, mely az egyesület erősödését, gyarapodását igazolja, tudomásul vették. A Zarubay Ferenc pénztáros által előterjesztett számadást 25553 kor. 96 fill. bevétellel, 25038 kor. 46 fill. kiadással és 515 kor. 50 fill. maradvánnyal elfogadták és a fölmentvényt megadták. Az alapszabályok módosítására és a halottas kocsinak az egyesületen kívül állók használatára való átengedésére vonatkozó indítványok elvetése után megvették a tisztújítást. A régi tisztviselőket választották meg újból. A Bencsik Kálmán elháltával megüresedett számvizsgálói tisztre — kinek elhunytá felett a közgyűlés részvétét fejezte ki — Tóth Andort, ennek helyére, a választmányba Ferdinand Jánost rendes, Wallacher Lajos póttagot választották meg.

Olvasóköri tisztújítás. Az alsónyéki polgári olvasókör folyó hó 2-án tartotta tisztújító közgyűlését, a melyen elnök lett: Asztalos Péter, II-od elnök: Magyar István, jegyző: ifj. Zsikó Péter, pénztáros: Kovács Pál, igazgató: ifj. Tóth J. István, könyvtáros: ifj. L. Kovács János, választmány: Szabó Károly, ifj. A. Zsikó János, P. Szikszai János, Szabó Antal, Csapai János és Szücs János.

TANÜGYI HIREK.

A kir. tanfelügyelő köruton. A kir. tanfelügyelő e héten vizsgálta meg a paksi iskolákat és elnökölt a Cseresnyés pusztai községi tanítóválasztáson, valamint részt vett Kun Kálmán fegyelmi vizsgálatán.

Iskola bezárás. Bölcse községben a vörheny betegség terjedésének megállítására Döry Pál alispán az összes népiszkolák bezárását elrendelte.

Menedékházvezetői választás. A felső nárai községi állandó menedékházvezetői állomásra Tanner Bálintné okl. óvónő választották meg.

Iskolaszaporítás. Ódalmandon felépült a II-ik iskola.

Községi iskolaszék megalakulása. A görbbői községi iskolaszék f. hó 13-án újra alakult. Elnök: Molnár Imre, gondnok: Jugovics Vincze és jegyző Tanos Gizella lett.

Utmutató. Az iskolai költségvetések és számadások elkészítéséről igen jó utmutatót irt Tevely László kaposvári kir. p. tt. ig. számellenőr. Ára 4 korona. Beszerzésre ajánlható.

All. msegélyek. Darányi István várdombi rk. kántortanító II. évtödös korpótlékának fedezésére 200 koronát, Schleiter Katalin dunaszentgyörgyi ev. ref. tanító korpótlékának fedezésére pedig évi 100 korona államsegélyt utalványozott a miniszter.

Megnyitott iskola. Az Ózsák-pusztai iskolát megnyitották, miután a vörheny betegség megszűnt.

MULATSÁGOK.

A polgári olvasókör táncestélye. A szekszárdi polgári olvasókör 1907. év február 11-én saját helyiségeiben Garay Ferenc zenekarának közreműködésével zártkörű táncestélyt rendez. Belépti díj személynként 1 korona. Kezdeté este 8 órakor.

Műkedvelői előadás. A szekszárdi ev. ref. olvasókör február hó 3-án adja elő Csepreginek a „Piros Bugyellár“ című népszínművét a „Szekszárd Szálló“ nagytermében. A darab rendezésére a körnek sikerült megnyerni Szendrei Lászlót, az énekszámokat Linhardt Ignác tanította be. Helyárok:

I-ső hely 1 kor. 40 fillér, II-ik hely 1 kor., állóhely 60 fill., karzat 40 fillér. Kezdeté 8 órakor. Az előadást február 12-én megismétlik, amikor utána *táncmulatságot* tartanak.

A harcei Polgári Olvasókör műkedvelő előadása. A harcei „Polgári Olvasókör” tagjai f. hó 20-án táncszal egybekötött műkedvelői előadást rendeztek, amely igen jól sikerült. A sikeren nem csodálkozunk, hisz a harcei derék jegyzője, *Zsigmond Elemér* volt ennek a mulatságnak és műkedvelői előadásnak főrendezője. Már pedig amit ő Harczon kezébe vesz, annak sikerülnie kell, mert tehetsége és ügybuzgalma biztosítja részére az eredményt. Ez a mulatság is úgy sikerült, hogy f. hó 27-én megismétlik. — A „Vöröshaju” került színre. A műkedvelők valamennyien igen jól megállták helyüket, mégis kiváltak Friedrich Margitka a „Szilaj Kata”, Finta Bözsike a „Csinos Julesa”, ifj. Roth Sándor a „Veréb Jankó” szerepében, továbbá Vörös Istvánné, Doszpod Jánosné és Rencses János. A helybeliek és vidékiek igen kellemesen érezték magukat. — Felülírtak: Weiner Jakab 2 K, Várkonyi István 1 K, Finta János 2-80 K, Ujkéri Antal 1 K, Kepingler Géza, Komlósi József és Fábri Gyula 40—40 f., Grósz János 20 fillért. Jegyeiket megváltották: Antal György (Sióagárd) 2 K, Loboda István (Sióagárd) 1 K, Polónyi János (Zomba) 2 K, Razgha Lajos (Zomba) 1-60 K, Brucker József (Tolna) 4 K, Ritschel Vilmos, Till Sándor és Jeovits Szilárd (Pécs) 2—2 koronával.

Lövészek mulatsága. A bátaszéki lövésztestület 1907 február 3-án az Arany-naphoz címzett vendéglőben táncmulatságot rendez. Belépti díj 1 korona. Kezdeté este 8 órakor.

A pécsi keresztény kereskedő ifjak mulatsága. „A Pécsi Keresztény Kereskedő Ifjak Köre” benyói és urbanói gróf Benyovszky Mórcaz Baranyavármegye főispánja, Erreth János Pécs szab. kir. város főispánja, Nendvich Andor Pécs szab. kir. város polgármestere, Kindl József a pécsi ipar- és keresk. kamara elnöke, Zsolnay Miklós gyáros, a pécsi orsz. kiállítás elnöke védnöksége alatt, részben a pécsi orsz. kiállítás javára 1907. február hó 9-én, a Vigadó összes termeiben zártkörű kereskedelmi bált rendez. Belépő-jegy személyenként 2 korona. Családjegy 3 személyre 5 korona.

Táncmulatság. A szekszárdi famunkások február 2-án új-utca 448-as szám alatt (Joó István féle ház) táncmulatságot tartanak. Belépő-díj 60 fillér.

GAZDASÁG.

A mucsai csapadékmérő állomás

statistikai kimutatása egy évi észleléséről, vagyis 1906. január 1-től — 1906. év végéig.

	méter	Mm.	nap	Cm.
Az állomás geográfai hosszúsága	36.13	—	—	—
Az állomás geográfai szélessége	46.26	—	—	—
Magasság a tenger színe felett	—	167	—	—
Az összes évi csapadék mennyisége	—	—	738.7	—
Esik átlag az évet számítva egy napra	—	—	2.2	—
Legtöbb csapadék volt szeptember hóban	—	—	158.1	—
Legkevesebb november hóban	—	—	8.1	—
Egy napi csapadék legtöbb volt jun. 6-án	—	—	41.3	—
Az évi csapadékos napok száma	—	—	136	—
Ebből tisztán esős nap volt	—	—	107	—
Havas napok száma	—	—	29	—
Zivataros napok száma	—	—	30	—
A hóréteg legmagasabb volt decz. 29-én	—	—	—	—
Az 1905-iki csapadék mennyisége	—	—	610.1	—
Az 1906-iki csapadék több az előbbinél	—	—	98.6	—

Kardos Ferenc
észlelő.

Apáallat vizsgálat. *Rassovszky Julián* főszolgabíró *Láng János* járási állatorvos közreműködésével f. hó 21-én Fadd község apaállatait és *Báró Jeszenszky Ödön dr.* szolgabíró, f. hó 23-án *Bikács és Györköny* községek apaállatait vizsgálta meg.

Kiadó ház.

Bezerédj-utca 122. szám alatti lakóház nagy kerthelyiséggel, Szt.-György naptól kezdve kiadó.

Bővebb felvilágosítást nyújt

özv. Ferdinánd Józsefné.

Alapított 1844-ben.

Ferdinánd Antal és fiai Szekszárd.

Czégtulajdonos: Hermann Nándor.

Ajánlja nagyválasztékú fűszer, kávé, tea, rum és sajtraktárát, rum különlegeségeit. Valódi szerémi szilvrium. Nagy raktár keférukkban, pipere-, gép-, kötő- és varrótükkben, valamint az összes czernafajokban; ugyszintén kötő, horgoló, marschal és orsóczörnákban, kötő pamutokban az összes létező színekben.

Fehérneműekhez szükséges összes kötők, ugymint perkal, walis, len és pamut köperek kaphatók.

Tolnavármegyének egyik legnagyobb gombraktára. Nagy választék legfinomabb czerna- és perlmutter-gombokban, behuzott selyem- és csontgombokban.

Dus raktár papírukkban Adria csontlevélpapír, iskolafüzetek és czeruzakban, rajzpapír, radirgummi, rajzszén és festékekben.

Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek. — Hetenkint friss répa és káposzta.

Cukor kilója csak 76 fillér.

Eladó bikák.

Szilaj magyar faju és nyugati faju igazolványos bikák eladók a kistápei uradalomban.

Adamecz Gyula

1—3

tisztartó.

Eladó ház.

Szekszárdon egy három utcára néző, ujonnan épített sarokház, — alkalmas üzlethelyiségnek lakással együtt — mely 2600 korona évi jövedelmet hoz, kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó.

Czim a kiadóhivatalban.

2—3

Kiadó

butorozott szoba.

Bartina-utca 1313. szám alatt egy két ablakos, csinosan butorozott utcai szoba azonnal kiadó.

Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

4846 szám.

tkv. 1906.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gyönki kir. bíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a simontornyai önszegélyző egyesület, mint szövetkezet végrehajtónak, Dakó Erzsébet monosi lakos végrehajtást szenvedő elleni 103 kor. 84 fill. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szekszárdi kir. törvényszék (a gyönki kir. járásbíró) területén lévő Simontornya községben fekvő, a simontornyai 1160 sz. tjkvben Dakó Erzsébet hajadon nevében álló 1 sorszámú 380/b. hrsz. 227 sz. házra, udvarra és kertre 160 korona kikialtási árban és a simontornyai 1199 sz. tjkvben Dakó Erzsébet nevében álló 2 sorszámú 861/2/b. hrsz. kajtáriszölőre 972 korona kikialtási árban és pedig az említett ingatlanokra Dakó János és neje Gombos Erzsébet javára bekeblezett holtiglani haszonélvezet iránti szolgalmi jog sérelme nélkül a végrehajtási törvény 163 §-ában körülírt jogfentartással elrendeltetik, s hogy az árverés elrendelésével egyidejűleg az említett ingatlanokra C. 7 és 8 illetőleg C. 11 és 12 alatt Dakó János és neje Gombos Erzsébet javára bekeblezett szolgalmi jogot megelőző jelzálogos követelések összege végrehajtási törvény 163 §-a értelmében 2500 koronában állapítatik meg, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1907 évi február hó 19-ik napján délelőtt 10 órakor Simontornya község házául megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy készpénzben, vagy az az 1881. évi LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kieltt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bírőágnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gyönkön, 1906 évi december hó 4-ik napján.

A gyönki kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Erdős,
kir. albiró.

Téssek választani!

Emez itt egy mosónő, a ki természetesen a mosásai jaro munkálatokat csak egymásután teljesítheti, a ki a mellett mindenkor magas bert igényel s azonkívül majdnem kivétel nélkül csodálata méltó nagy „arzi” fejleszt, azaz nagy étvágyal bír.

Ez azonban egy oly mosónő, amely „gözzel” mosás nélkül, hogy étvágyat gerjesztene s a mellett a főzést, fellesztést, párolgást, fertőtlenítést és mosást egyidejűleg, tehát egyszerre s nem egymásután végzi és ami fő: mindemellett nem követel soha bert!

Tehát mit részesít előnyben?

A régi eljárás-e, mely idővesztéssel, hosszúsággal és költséggel jár, avagy az új kezelést, mely időben és költségben kb. 75%-ot megtakarít? Téssek próbálni! A John-féle „telített gőz” mosógép próbára is szállítatik. Kapható: Müller Testvérek műtárgypécséknél, Szekszárd, Kaszinó-bazar.

Lakás kerestetik.

Keresek Szentgyörgy napra bérbe egy három szobás utcái lakást a kellő mellékhelyiségekkel, lehetőleg sertés-tarthatással, esetleg egy ekkora terjedelmű házat egészben kivételre.

Szekszárd, 1907. január hó 4-én.

Kovács Aladár.

HIRDETMÉNY!

Legjobb minőségű, vasalni való

FASZÉN

5 kilótól kezdve kilója 10 fillér, nagyobb vételnél és viszontelárusítóknak kedvezmény. — Bel- és külföldi köszén.

Felvágott kemény tűzifa

10 kilótól kilója 3 fillér, métermázsánként 2 korona 80 fillér, továbbá mindennemű hasáb, ugyisint dorong tűzifa jutányos árban, tölgyfa 1 és fél méter hosszú szőlőkaróknak, saját telepem, a vasuti indóházzal szemben kapható.

Kivánatra a fát, ugyisint a szenet saját kocsimon házhoz is szállítom jutányosan.

Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

SZEKSZÁRDON. 3-8

Üzemnagyoobbítás

folytán kitűnő karban eladó Láng L. budapesti gépgyárában 1896 évben gyártott 275/425/500 méretekkkel, 120 fordulattal bíró compound kondenzátoros **gőzgép**, maganyomásu, hengere Rider-vezérművel. Ezen gőzgép 9 légkörnyomásu, 33% os maganyomásu hengertöltésnél 114 lóerőt indikál. Üzemben bármikor megtekinthető munkanapokon: 1-1

Szászy gőzmalomban, Tolna.

Dr. Vázsonyi Vilmos ur

elnöklete alatt álló fűszerkereskedők egyesületének lapja közli, hogy az idén bő kávétermés volt és így

legfinomabb Cuba kávé . . . 2— frtért,
igen finom " " . . . 1-60 "
finom családi " " . . . 1-40 "
" háztartási " " . . . 1-20 "

gyöngy mocca és arany Jáva kávé minden árban, vidékre 5 kgr.-os postacsomagban bérmentve szállit

SCHÖN MÓR

fűszer-, csemege-, tea-, rum- és ásványvizkereskedése 1-1

Szekszárd, Szeghy-gyógyszertár mellett.

**A világ legjobb cséplőkész etei.
Tejes jótallias kitűnő cséplésért**

Hatósági engedely nélküli szalmafedeles házak között is használhatók.

112 díjjal kitüntetett!!

A világ legegyszerűbb és leg-tökéletesebb **motor-**
cséplőkészleteit

valamint a legtökéletesebb **benzin-, petrolin-, ásványolaj motorokat** ajánlja teljes jótállás mellett leg-jutányosabb árban 3-5 évi részletfizetésre:

Kállay motortelepe Budapest, VI., Nagymező-utca 43.

Csak ezen telepen szereshetők be a világhírű, szabad szemmel látható befecsken-dező készülékekkel ellátott gazdasági és ipari célokra legalkalmasabb

benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorok

és villanyos gyújtásu benzinkomobil cséplőkészletek.

Nagy munkateljesítés. — Olcsó árak. — Legcsekélyebb napi költség

Aki elismert kitűnő szerkezetű olcsó motort akar venni, forduljon bizalommal ezen szakértő céghez. 16-25

Kállay Motortelep Budapest, Nagymező-utca 43.

Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Motoraink terjesztése érdekében használt gőzgépek cserébe vétetnek.

Tessék a pontos címre ügyelni!

Ha köszvényben, reumában, ischiasban szenved,
vegyen egy üveg

Dr. Fiesch-féle köszvény-szeszt,

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdal-makat és daganatokat biztosan gyógyit. Hatása a legrövidebb idő alatt észlehető. Kapható:

Dr. FLESCHE E. M.

„Magyar Korona“ gyógyszerertárban
Győr, Baross-ut 24. szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2 kor. Huzamosabb használatra való „Családi üveg“ ára 5 kor. 3 kis, vagy 2 „Családi“ üveg rendelésénél már bérment-ve utánvétellel küldjük.

Manhold Kálmán Kula

Bácsmegeyének a Telecska magaslatán fekvő jolánföldi szőlőoltvány és kertészeti berle-tén tavaszi szállításra kapható:

1. Szokvány minőségű, minden alanyon faj-tisztán, sima és gyökeres **szőlőoltvány**.
2. **Amerikai és európai** sima és gyökeres vessző.
3. **Alma, körte, barack és kajszinfa** 1, 2, 3 éves ojtványok a legkiválóbb fajokban.
4. **Gleditsia és Maclura Auventiaca** élősvény, a melynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen sikerültek, semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellentáll. Kivánatra név- és árjegyzé-ket készséggel küldök. Szives megkereséseket kér:

Manhold Kálmán nagyberló.

Farsangra

és egyéb alkalmakra készitek **tánczrendeket** olcsó, közép és egész finom minőségben, min-den színben. Egyuttal ajánlok **zsinórokat, paszomántokat, selyemgombolyagokat, könyv-zsinórzatokat** egész és félselyemben és pamut-ban, minden fajtában. Legelőkelőbb referen-ciák. Megrendeléseket jutányosan és gyorsan teljesitek.

Schwarz Jakab paszománygyáros
Budapest VIII, Rombach u 3.

Eötvös Lajos és Társai

kereskedelmi kertészete és magkereskedése
Tarcal (Zemplénmegye.)

1000 drb Gleditschia csemete 4
1000 „ 2 éves akác-csemete . . . 10 és 15
1000 „ 1 „ „ „ 4-6 és 16
1000 „ vadalma csemete 12 és 20
1000 „ vadkörte csemete 14 és 25

Nagyvirágu kerti díszszegfü tövek 10 drb 1-20
2 éves bokorrózsák 10 drb 5 kor., 100 drb 35
2 „ hónapos rózsák, 10 drb 5 kor., 100 drb 35

Elsőrendű kerti magvak, virághagymák, dísz-növények legolcsóbb árakon. — 160 oldalas főárjegyzékünk kívánatra bérmentve.

Rheumát, Csúzt, Köszvényt 12-52

föltétlenül és biztosan gyógyit a híres és minden házban nélkülözhetetlen

Dr. Arányi herculesfürdői Rheuma-Olaj

Ajánlható kéz, láb, hát, mell és derékfájásnál, ütés, erőltetés, fczamodásoknál, fülfájás és fülzugás, fej-és fogfájásnál. Kapható a készítőnél:

Balla Sándor gyógyszerertára Hódmező-vásarhely, Kossuth-tér.

Ára egy üvegnek 2 korona — Próbauveg 1 kor. 6 kor. rendelésnél ingyen csomagolás, bérmentve.

Vigyázz! Egy próbadoz mindent bizonyit. Ne hagyjuk magunkat lebeszélni.

15 forintért tiszta gyapjuszövetből mérték sze-rint, elegáns kivitelű **férfi öltöny, fel-öltő vagy téli kabát.**

Krausz F. és Tsa

urliszabó üzlete Budapest, Kerepesi-ut 69.
Vidékre mintákat mértékveteli utastással bérmentve.

Sikerült az Onsz. Posztókv. Áruház-nak (Budapest, Rottenbiller-utca 100 sz.) 100 vég nagyon jó minőségű tartós férfiruha szövetet egy csödbe jutott poszt-tyárostól potom áron megvenni. Ez okból szétküld vidékre utánvétellel csak 6 koronáért egy teljes férföltönyre elegendő 8 m-ter nagyon jó, tartós, remek mintázatú szürke, barna és drapp seviot szövetet. Sötétkeket vagy feketét 7 koronáért. A fenti céget t. olvasóink ügyelmébe ajánljuk.

Legjobb mellékkereset

nők és családok részére. Egy helyen és egy háztartásban se hiányoznak az eredeti „Styria“ kötőgép. Árjegyzék ingyen. Kedvező fizetési feltételek.

Elő STYRIAI kötőgép-gyár
magyarországi képviselete FOGL J. L. műgépész
Budapest, VI. Csengery-utca 54.

Szőlőoltványok!

Híányok pótlására: Két éves, száza 20 kor.
Telepítésre: Gyökeres **szőlőoltvány**, ezre 160 kor., sima 90 kor. **Fűszőlőoltvány** I. 200 kor., ez szépséghibá-val 90 kor.

Miná Riparia portalis alanyon, a legjobb és leg-bőtermezőbb bor- és csemege fajokban. **Hegyi bor leg-olcsóbban.** — **Árjegyzék ingyen.**

Székely I. József, Gyöngyös.

Egy jó házból való fiu

tanulónak

azonnal felvétetik

Báter János
könyv- és papirkereskedésében.

592 sz.

tkv. 1906.

Árverési hirdetemény.

A szekszárdi kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Szekszárdi Takarékpénztárnak, Szabó Mihályné Ujvári Katalin zombai lakos elleni végrehajtási ügyében előterjesztett kérelem folytán 400 kor. tökekövetelés, ennek 1904 szeptember 1-től 7% kamatai, 7% késedelmi kamatai, 78 kor. 40 fill. eddigi, ezuttal 15 koronában megállapított s még fölmerülő költségek kielégítése végett a szekszárdi kir. tszék területénlevő, a harci 415 sz. tjkvben végrehajtást szenvedő tulajdonául fölvevő 1, 1-3, 6-12 és 14 sorozat alatti 1/8-ad kültelek 1219 kor. kikiáltási árban 1907 évi február hó 27-ik napján d. e. től 11 órakor Szekszárdon a kir. törvényszéki épület 50-es sz. helyiségében megtartandó árverésen eladatni fog.

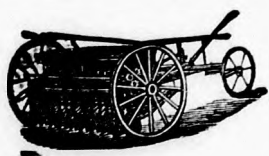
Árverezni szándékozik tartoznak a kikiáltási ár 10%-át vagyis 121 kor. 90 fillért készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy a bíróságnál való elhelyezést igazoló elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az árverés napjától számítva az első részletet 1, a második részletet 2, a harmadik részletet 3 hónap alatt, minden részlet után az árverés napjától számított 5% kamatokkal a szekszárdi m. kir. adóhivatal, mint bírói letéptéztárnál lefizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Ezen árverési hirdetemény kibocsájtásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen bíróság, mint tkvi hatóság-nál, úgy Harez község előljáróságánál megtekinthetők.

Kelt Szekszárdon, 1907 január hó 17-én.

Markovich,
kir. tszéki bíró.

DEBULAY IMRE

gazdasági gépraktára SZEKSZÁRD.

Allandó nagy raktárt tart legújabb szerkezetű

vetőgépekben

mindennemű gabona részére, külön szerkezet lóheremag részére; továbbá

szecskavágó,

répavágó, kukoricza-morzsoló, daráló gépekben, borprés és szőlőzúzókban.

A raktár bármikor megtekinthető
Sédpatak-utca 1122. sz. alatt. 4-26

Mit igyunk?

Bort és vizet, de csakis

BORSZÉKI GYÓGY-BORVIZET

amely a legegészségesebb és legkellemesebb üdítő ital talán az egész világon!

Kinöves Erdély adja, de egész hazánk büszkesége ez a kellemes összetételű víz, amely kivívta a külföld bámulatát is.

Fájdalom, a szállítás okozta nehézségek miatt eddig csak jó drágán volt beszerezhető, így a nagyközönség az értéktelenebb, de olcsó kulforrások vizét kapkodta, vagy pedig mesterséges vizet ivott.

De most a borvizek királya elfoglalja megillető helyét.

Hallatlan olcsó árak, óriási kedvezmény, — ihatja ur, szegény!

Egyedüli főelárúsító vidékünkön

27-52

Kiss Pál paksi fűszerkereskedő,

aki azonban ebből a pompás üdítő italból minden nagyobb községben állandó raktárt létesít.

Igyunk hát borszékít!

1 ¹ / ₁₀ literes palaczk	1 literes palaczk	1/2 literes palaczk
48 fillér.	40 fillér.	30 fillér.

A régi áraknál majdnem felénnyel olcsóbb!
Vendéglősöknek és nagyban vásárlóknak még nagyobb kedvezmény. Az üres palaczkokat az elárúsítók visszavásárolják!

Szekszárdi főeladás: **Ferdinánd Antal és fainál.** Tolnán **Trutzer S. és Társa,** Dunaszentgyörgyön **Kálmán Dániel,** Dunaföldváron **Schwendtner Ferencz,** Faddon özv. **Ekes Edéné,** Gyönkön **Weil Ádám,** Bonyhádon **Ernel Adóif** és **Novotny Rezső** fűszerkereskedőknél.

BÁTER JÁNOS
KÖNYVNYOMDÁJA
SZEKSZÁRD.

Készít a legrövidebb idő alatt izléses, tiszta kivitelű

ZÁRSZÁMADÁSOKAT,

továbbá: számlákat, körleveleket, műveket, falragaszokat

és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabb árbau.

Nem vehetünk értékesebb, czélszerűbb és hasznosabb ajándékot,

mint egy jó

Varrógépet,

melyet csak

MÜLLER TESTVÉREK

szekszárdi nagyválasztéku raktárából

10 évi jótállással vehetünk.

31-31